

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АУТОНОМНА ПОКРАЈИНА ВОЈВОДИНА
Град Панчево

**ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА
ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДВОСТРУКИ 110KV
ДАЛЕКОВОД ТС ПАНЧЕВО 2 – ПРИКЉУЧНО РАЗВОДНО
ПОСТРОЈЕЊЕ „БЕЛА АНТА“ У ДОЛОВУ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ**

ЕКО ПЛАН

ПЛАНИРАЊЕ, ПРОЈЕКТОВАЊЕ И ИНЖЕЊЕРИНГ У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Београд, августа 2016. године

НАЗИВ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ: ИЗВЕШТАЈ О СТРАТЕШКОЈ ПРОЦЕНИ УТИЦАЈА ПЛАНА ДЕТАЉНЕ РЕГУЛАЦИЈЕ ЗА ДВОСТРУКИ 110KV ДАЛЕКОВОД ТС ПАНЧЕВО 2 – ПРИКЉУЧНО РАЗВОДНО ПОСТРОЈЕЊЕ „БЕЛА АНТА“ У ДОЛОВУ НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

НАРУЧИЛАЦ: Wellbury-Bela Anta doo
Игманска 15
Београд

ЗАСТУПНИК НАРУЧИОЦА: Александар Љубисављевић

ОБРАЂИВАЧ: ЕКО ПЛАН (www.eko-plan.rs)
Сергеја Јесењина 16
Београд, Земун

У сарадњи са:

Пројектура д.о.о.
Живојина Жујовића 24
Београд

ДИРЕКТОР ЕКО ПЛАН-а: Биљана Кнежевић, дипл. инж. технологије

**СТРУЧНИ ТИМ ЗА ИЗРАДУ
СТУДИЈЕ:** др Бошко Јосимовић, д. п. п, виши научни сарадник,
руководилац израде

Биљана Кнежевић, дипл. инж. технологије
Љубиша Крунић, дипл. инж. електротехнике
Милан Милићевић, дипл. грађ. инж.
Ивана Станковић, дипл. инж. арх.
Љубиша Безбрадица, МА шумарства
мр Милан Пауновић, дипл. биолог
Бранко Карапанца, дипл. биолог

САДРЖАЈ

УВОД.....	5
1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ.....	6
1.1. Правни и плански основ.....	6
1.2. Разлози за израду стратешке процене.....	6
1.3. Кратак преглед садржаја и циљева Плана.....	7
1.4. Однос са другим плановима и развојим документима.....	8
1.4.1. Просторни план града Панчева.....	8
1.4.2. План детаљне регулације инфраструктурног комплекса за ветрогенераторско поље „Бела Анта“ у Долову.....	9
1.4.3. Извод из плана генералне регулације целина 6 - подцелина 6А - Баваништански пут подцелина 6Б - Стари Тамиш и подцелина 6Ц - Нова депонија у насељеном месту Панчево.....	9
1.5. Преглед карактеристика стања животне средине.....	10
1.5.1. Природне карактеристике и услови.....	12
1.5.1.1. Рељефне карактеристике.....	12
1.5.1.2. Флора, фауна.....	14
1.5.1.3. Климатске карактеристике.....	15
1.5.1.4. Педолошке карактеристике.....	15
1.5.1.5. Хидрографске, хидрогеолошке и хидролошке карактеристике.....	16
1.5.2. Квалитет основних чинилаца животне средине.....	16
1.5.3. Насеља, становништво и инфраструктура.....	17
1.5.4. Непокретна културна добра.....	17
1.6. Резултати консултација са заинтересованим органима и организацијама.....	18
1.7. Разматрана питања заштите животне средине у Плану.....	18
1.8. Варијантна решења и разлози за изостављање појединих питања и проблема из стратешке процене.....	18
2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА.....	19
2.1. Општи циљеви стратешке процене.....	19
2.2. Посебни циљеви стратешке процене.....	19
2.3. Избор индикатора.....	19
3. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ.....	20
3.1. Приказ процењених утицаја варијантних решења.....	20
3.2. Евалуација карактеристика и значаја утицаја планских решења.....	23
3.3. Резиме утицаја планских решења.....	24
3.4. Кумулативни и синергетски ефекти.....	25
3.5. Опис мера предвиђених за смањење негативних утицаја.....	26
3.5.1. Опште мере заштите.....	26
3.5.2. Мере заштите природе.....	28
3.5.3. Мере заштите непокретних културних добара.....	29
4. СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ.....	30

5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА (МОНИТОРИНГ).....	31
6. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ.....	34
6.1. Методологија за израду стратешке процене.....	34
6.2. Тешкоће при изради Стратешке процене.....	36
7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА.....	37
8. ЗАКЉУЧЦИ ДО КОЈИХ СЕ ДОШЛО ТОКОМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА.....	38
ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ.....	39
УСЛОВИ НАДЛЕЖНИХ ИНСТИТУЦИЈА ОД ЗНАЧАЈА ЗА СПУ.....	41

УВОД

Стратешка процена утицаја на животну средину (СПУ) јесте вредновање потенцијално значајних утицаја планова и програма на животну средину и одређивање мера превенције, минимизације, ублажавања, ремедијације или компензације штетних утицаја на животну средину и здравље људи. Применом СПУ у планирању, отвара се простор за сагледавање насталих промена у простору и уважавање потреба предметне средине. У оквиру ње се све планом предвиђене активности критички разматрају са становишта утицаја на животну средину, након чега се доноси одлука да ли ће се приступити реализацији плана и под којим условима, или ће се одустати од планираних активности.

Планирање подразумева развој, а стратегија одрживог развоја захтева заштиту животне средине. У том контексту, стратешка процена утицаја представља незаобилазан инструмент који је у функцији реализације циљева одрживог развоја.

СПУ интегрише социјално–економске и био–физичке сегменте животне средине, повезује, анализира и процењује активности различитих интересних сфера и усмерава политику, план или програм ка решењима која су, пре свега од интереса за животну средину. То је инструмент који помаже да се приликом доношења одлука у просторном планирању интегришу циљеви и принципи одрживог развоја, уважавајући при томе потребу да се избегну или ограниче негативни утицаји на животну средину, на здравље и друштвено-економски статус становништва. Значај СПУ огледа се у томе што:

- укључује аспект одрживог развоја бавећи се узроцима еколошких проблема на њиховом извору,
- обрађује питања и утицаје ширег значаја, који се не могу поделити на пројекте, на пример - кумулативни и социјални ефекти,
- помаже да се провери повољност различитих варијанти развојних концепата,
- избегава ограничења која се појављују када се врши процена утицаја на животну средину већ дефинисаног пројекта.
- обезбеђује локациону компатибилност планираних решења са аспекта животне средине,
- утврђује одговарајући контекст за анализу утицаја конкретних пројеката, укључујући и претходну идентификацију проблема и утицаја који заслужују детаљније истраживање, итд.

На основу Уговора закљученог између фирме Wellbury-Bela Anta doo, Игманска 15, Београд (Наручилац) и фирме ЕКО ПЛАН, Сергеја Јесењина 16, Београд (Извршилац), задатак Извршиоца је да за потребе Наручиоца уради Извештај о стратешкој процени утицаја Плана детаљне регулације за двоструки 110kV далековод ТС Панчево 2 – Прикључно разводно постројење „Бела Анта“ у Долову на животну средину (у даљем тексту: СПУ).

Град Панчево је донео Одлуку о изради Плана детаљне регулације за двоструки 110kV далековод ТС Панчево 2 – прикључно разводно постројење „Бела Анта“, у Долову („Службени лист града Панчева“ бр. 38/15), у којој се у члану 14. Наводи: *"Приступа се изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације за двоструки 110kV далековод ТС Панчево 2 – Прикључно разводно постројење „Бела Анта“ у Долову на животну средину. Саставни део ове Одлуке је Одлука о приступању изради стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације за двоструки 110kV далековод ТС Панчево 2 – Прикључно разводно постројење „Бела Анта“ у Долову на животну средину („Службени лист града Панчева“ број 33/15)".*

Правни основ за доношење овакве Одлуке је Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 135/04 и 88/10). С тим у вези, инвеститор је за потребе Плана приступио изради Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину.

1. ПОЛАЗНЕ ОСНОВЕ

1.1. Правни и плански основ

Стратешка процена утицаја на животну средину уводи се у нашу праксу израде планова Законом о заштити животне средине („Службени гласник РС“, број 135/04, 36/09 и 72/09 – 43/11-Уставни суд и 14/2016). Према члану 35. овог закона "Стратешка процена утицаја на животну средину врши се за планове, програме и основе у области просторног и урбанистичког планирања или коришћења земљишта, енергетике, индустрије, саобраћаја, управљања отпадом, управљања водама и других области и саставни је део плана, односно програма или основе". СПУ мора бити усклађена са другим проценама утицаја на животну средину, као и са плановима и програмима заштите животне средине и врши се у складу са поступком прописаним посебним законом, тј. "Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину" ("Службени гласник РС", бр. 135/2004 и 88/10).

Правни основ за израду Извештаја о стратешкој процени су:

- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10);
- Закон о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09, 72/09 – 43/11-Уставни суд и 14/2016);
- Закон о заштити природе („Службени гласник РС“, број 36/09, 88/10, исправка 91/10 и 14/2016);
- Закон о планирању и изградњи („Службени гласник РС“ број 72/09, 81/09 – исправка, 64/10-УС, 24/11, 121/12, 42/13-УС, 50/13-УС, 98/13-УС, 132/14 и 145/14);
- Закон о енергетици („Службени гласник РС“, број број 145/14);
- Одлука о изради Плана детаљне регулације за двоструки 110kV далековод ТС Панчево 2 – прикључно разводно постројење „Бела Анта,, у Долову („Службени лист града Панчева“ бр. 38/15);
- Одлука о приступању изради стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације за двоструки 110kV далековод ТС Панчево 2 – Прикључно разводно постројење „Бела Анта“ у Долову на животну средину („Службени лист града Панчева“ број 33/15).

Плански основ за израду и доношење Плана и СПУ чине:

- Просторни плана града Панчева ("Службени лист града Панчева, број 22/2012 и 25/12-исправка);
- План генералне регулације целина 6 - подцелина 6А - Баваништански пут, подцелина 6б - Стари Тамиш и подцелина 6ц - Нова депонија у насељеном месту Панчево („Службени лист града Панчева", број 19/13);
- План детаљне регулације инфраструктурног комплекса за ветрогенераторско поље „Бела Анта“ у Долову („Службени лист града Панчева", број 31/14 и 36/15-исправка).

1.2. Разлози за израду стратешке процене

Разлог за израду предметног плана и стратешке процене утицаја на животну средину је стварање предуслова за прикључење-повезивање ветроелектране "Бела Анта" на електроенергетску мрежу.

СПУ се ради у циљу обезбеђивања заштите животне средине и унапређивања одрживог развоја интегрисањем основних начела заштите животне средине у поступак припреме и усвајања предметног Плана. Израда СПУ обухвата «припрему извештаја о стању животне средине, спровођење поступка консултација, усвајање извештаја и резултата консултација у поступку

одлучивања и доношења или усвајања одређених планова и програма, као и пружање информација и података о донетој одлуци (Закон о СПУ).

Према члану 6. Закона, критеријуми за утврђивање могућности значајних утицаја на животну средину планова и доношење одлуке о изради стратешке процене садржани су у Прилогу I. Ови критеријуми заснивају се на: (1) Карактеристикама плана и (2) Карактеристикама утицаја. За доношење одлуке о изради и обухвату СПУ, уз примену осталих критеријума, посебно је важна идентификација проблема заштите животне средине планског подручја и могућност утицаја плана на њене основне чиниоце.

Применом критеријума за утврђивање могућности значајних утицаја на животну средину, Извештај о стратешкој процени утицаја као кључне питања и проблеме животне средине при изради стратешке процене за предметни План, издваја утицај на природне вредности и основне чиниоце животне средине.

1.3. Кратак преглед садржаја и циљева Плана

Предметни План је у потпуности урађен у складу са одредбама Правилника о садржини, начину и поступку израде докумената просторног и урбанистичког планирања („Службени гласник РС", број 64/2015).

Реализацијом програмских поставки кроз планска решења би требало да буду остварени и следећи циљеви:

- да се кроз анализу просторних потенцијала створе плански и правни предуслови за реализацију далековода,
- дефинише систем преноса, начин и техничке карактеристике прикључења на електро-енергетски систем Србије,
- дефинишу утицаја планираног система на животну средину, насељена места у ближем и даљем окружењу, постојећу путну и укупну инфраструктуру.

Циљ израде Плана је стварање услова за изградњу прикључка ветрогенераторског поља „Бела Анта“ у Долову на електроенергетски систем Србије и омогућавање производње обновљиве електричне енергије и предаје у електроенергетски систем Републике Србије, чиме ће се смањити "притисак" на необновљиве и делимично обновљиве ресурсе. Прикључак (прикључно разводно постројење(ПРП) и прикључни далековод) је према Закону о енергетици део преносног система и представља основно средство ЈП ЕМС-а.

Место разграничења ПРП 110kV „Бела Анта“ и објекта ВЕ „Бела Анта“ су 110 kV проводни изолатори трансформатора 35(33)/110 kV тј. одводници пренапона 110 kV који припадају ВЕ „Бела Анта“ заједно са трансформацијом.

Дуж трасе планираног далековода предвиђено је успостављање коридора, са следећим наменама и ограничењима:

1. Простор у коме се утврђују посебна правила коришћења и уређења у циљу, превентивног, техничког обезбеђења далековода и заштите окружења од могућих утицаја далековода дефинисан је као заштитни појас. Ширина заштитног појаса дуж 110 kV далековода износи 50,0 m(2 x 25,0 m).
2. У оквиру заштитног појаса, простор непосредно уз далековод у коме се утврђују посебна правила коришћења и уређења за потребе изградње, одржавања и надзора далековода дефинисан је као извођачки појас. Ширина извођачког појаса дуж 110 kV је 20,0 m (2 x 10m).
3. На обрадивом земљишту, у оквиру заштитног и извођачког појаса далековода, могу се мењати пољопривредне културе у структури која је уобичајена за плодоред. Претходна

сагласност електропривредног предузећа надлежног за далековод је потребна код деоница далековода где могу бити нарушене минималне сигурносне висине и удаљености проводника. Овај услов се односи на евентуално формирање нових пољопривредних засада (вегетационе висине у пуној зрелости преко 3,0 m), плантажа са жичаним мрежама (воћњаци и сл.).

По изградњи овог далековода, укинуће се деоница постојећег далековод 110 kV ТС Панчево 2 - Алибунар, на деоници ТС Панчево 2 - ТС Бела Анта.

На предметном простору нема евидентираних заштићених делова природе, али су у складу са условима Покрајинског Завода за заштиту природе предузети одређене мере ради заштите станишта и миграторних праваца птица и животиња. То је и међународна обавеза на основу Закона о потврђивању Конвенције о очувању европске дивље флоре и фауне и природних станишта и Закона о потврђивању Конвенције о очувању миграторних врста животиња.

Поред тога, испод трасе планираног далековода нема стамбених и других објеката који могу бити под утицајем планираног пројекта.

1.4. Однос са другим плановима и развојим документима

За израду предметног Плана, плански документ вишег реда је Просторни план града Панчева ("Службени лист града Панчева" број 22/12 и 25/12-исправка) и План детаљне регулације инфраструктурног комплекса за ветрогенераторско поље „Бела Анта“ у Долову („Службени лист града Панчева бр. 31/14 и 36/15-исправка), као и План генералне регулације целина 6 - подцелина 6А-Баваништански пут, подцелина 6Б- Стари Тамиш и подцелина 6Ц-Нова депонија у насељеном месту Панчево ("Службени лист града Панчева" број 19/13).

Просторним планом града Панчева, утврђена је потреба за изградњом предметног далековода, као услов за прикључење на ЕЕ систем ВЕ „Бела Анта“ али није прецизно дефинисана његова траса, јер у периоду израде наведеног докумената нису били познати услови ЈП ЕМС-а за прикључење ВЕ „Бела Анта“.

1.4.1. Просторни план града Панчева

Зона високонапонских водова је простор непосредно уз комплекс трафостанице 400/220/110kV "Панчево 2" у којем се налазе високонапонски водови. Земљиште у зони високонапонских водова углавном је пољопривредно и даље ће се као такво користити по изградњи далековода за ратарску производњу. У овој зони је забрањено засађивање дрвећа и другог растиња испод или на непрописној удаљености од енергетског објекта (далековода), а за подизање воћњака и винограда неопходна је сагласност надлежног предузећа ЈП Електромрежа Србије. У овој зони могу се градити енергетски и други објекти у функцији истих, а такође се може вршити и реконструкција постојећих објеката у складу са плановима развоја енергетског субјекта и техничком документацијом. Прелазак трасе далековода преко шумског земљишта, изискује крчење шума у заштитном појасу далековода за несметано функционисање енергетског објекта, које ће се вршити у складу са Законом о енергетици, односно Законом о шумама, којим се крчење шума омогућује у случајевима утврђеним Просторним планом. Комплекс трафостанице је постојећи комплекс трафостанице 400/220/110kV "Панчево2" у грађевинском подручју града Панчева, у делу постојеће радне зоне. У комплексу трафостанице могу се градити енергетски и други објекти у функцији истих, а такође се може вршити и реконструкција постојећих објеката у складу са плановима развоја енергетског субјекта и техничком документацијом. Површине јавне намене предвиђене за изградњу далековода одређене су Просторним планом у оквиру заштитног појаса далековода, зоне високонапонских водова и у оквиру постојећег комплекса трафостанице 400/220/110kV "Панчево2" по катастарским општинама: Панчево, Старчево, Долово и Банатско Ново Село за подручје града Панчева. Однос према другим техничким системима - У Просторном плану дефинисане су мереи услови за укрштање, паралелно

вођење овог инфраструктурног система и његов однос са другим инфраструктурним системима (путног-друмског, железничког, водног саобраћаја, водне инфраструктуре, нафтоводом, трасом гасовода за међународни транспорт јужни ток и електронском инфраструктуром).

Израда Плана детаљне регулације обавезна је за:

- грађевинско земљиште ван грађевинског подручја насеља (спомен обележје, археолошки парк),
- ветропаркове,
- електроенергетске водове 400 kV, 110 kV,
- производне енергетске објекте који користе обновљиву енергију (биомаса, биогаз, соларна енергија, енергија ветра, хидроенергија и др.)

1.4.2. План детаљне регулације инфраструктурног комплекса за ветрогенераторско поље „Бела Анта“ у Долову

За прикључење предметног комплекса изградиће се ван обухвата овог плана трафостанице ТС 110/X kV "Бела Анта". Од ове ТС биће предвиђена изградња прикључно разводног постројења и прикључног далековада, који су део преносног система и основно средство ЈП ЕМС и омогућава ће да произведена електрична енергија буде пласирана даље преко преносног система. Комплекс трафо-станице ТС 110/X kV "Бела Анта", прикључно разводно постројења и прикључни далековод обрадиће се посебним планом детаљне регулације. У поступку израде Просторног плана града Панчева консултована је и важећа планска документација националног и регионалног нивоа, у домену развоја енергетике, коришћења обновљивих извора енергије и производње електричне енергије из обновљивих извора (Просторни план Републике Србије, "Сл. гласник РС", бр. 88/2010; Регионални просторни план АП Војводине „Службени лист АПВ“ бр. 22/2011). У свим стратешким планским документима који су урађени за град Панчево, јасно је наглашено да ће заштита животне средине бити стална брига локалне самоуправе. Из тог разлога неоподно је да се при планирању и изградњи објеката обрати пажња на заштиту природе и то на свим нивоима планирања. То ће се постићи коришћењем локација и траса које су изван простора са заштићеним природним и културним добрима, доследним спровођењем издатих услова, и успостављањем заштитних појаса и минимално дозвољених сигурносних удаљености. У одређеном смислу ограничење представљају и услови Завода за заштиту споменика Панчево а који се односе на зоне археолошког налазишта.

1.4.3. Извод из плана генералне регулације целина 6 - подцелина 6А - Баваништански пут подцелина 6Б - Стари Тамиш и подцелина 6Ц - Нова депонија у насељеном месту Панчево

Генералним планом града Панчева, као и студијом развоја електроенергетског система усвојена је генерална концепција снабдевања града ел. енергијом. У зони А овог плана, у делу око Баваништанског пута, налази се ТС "Панчево - 2" 400/220/110kV - чворна ТС, са коридором далековада 400kV, 220kV, и 110kV: Делом подручја овог плана прелазе далеководи 110kV број 1104 „Панчево 2“ - „Панчево 3“, 1105 „Панчево 2“ - „Панчево 3“, 1109 „Београд 7“ - „Панчево 2“, 1153 „Београд 7“ - „Панчево 2“, и 1145/2 „Качарево“ - „Панчево 2“, као и далековод 220kV број 254 „Панчево 2“ - „Зрењанин“, далековод 110kV „Панчево 2“ - Алибунар, као и планирани далековод 400kV „Панчево 2“ - Румунија, планирани далековод 400kV „Панчево 2“ - Зрењанин, и планирани далековод 400kV „Панчево 2“ – Дрмно (други вод). Основна правила грађења за електроенергетску инфраструктуру за подручје обухвата плана су:

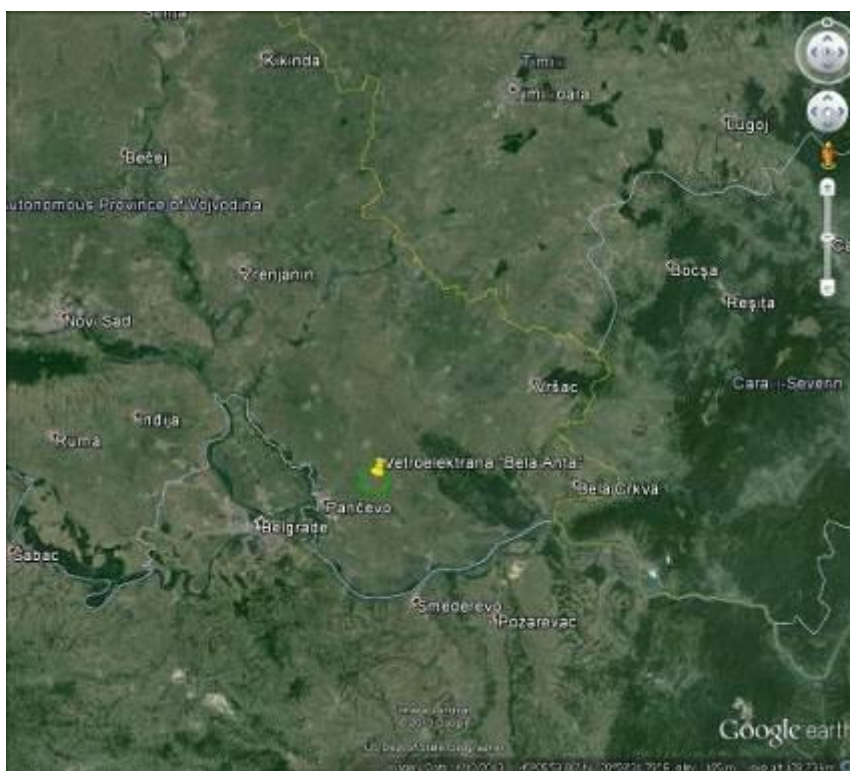
- високонапонска мрежа (110kV, 220kV, 400kV) се може градити надземно на пољопривредном земљишту, по могућности у већ постојећим електроенергетским коридорима или подземно;

- око надземних 110kV далековада обезбедити коридор 25m са обе стране од осе далековада, око 220kV далековада 30m са обе стране осе далековада, а око 400kV далековада 40m од осе далековада са обе стране;
- грађење објеката у овом коридору, као и засађивање стабала мора бити у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона 1kV до 400kV ("Службени лист СФРЈ", бр. 65/88 и 18/92), у складу са техничким условима заштите подземних металних цевовода од утицаја електроенергетских постројења JUS.N.CO. 105 ("Службени лист СФРЈ", бр. 68/86), заштитом телекомуникационих постројења од утицаја електроенергетских постројења, заштитом од опасности JUS.N.CO. 101 ("Сл. лист СФРЈ", бр. 68/88), Законом о заштити од нејонизујућих зрачења ("Службени гласник РС", бр. 36/09), као и условима надлежног предузећа.

1.5. Преглед карактеристика стања животне средине

Град Панчево се налази на југу Аутономне Покрајине Војводине, а захвата територију југозападнoг Баната у поречју Дунава, Тамиша и Недела. На северу се граничи са општинама Опово и Ковачица, на североистоку са општином Алибунар, а на истоку са општином Ковин. Јужну и западну границу чине реке Тамиш и Дунав, који је истовремено и граница са ужом Србијом. Иако Панчево има периферни географски положај у Војводини, њен географски положај је изузетно добар јер се налази на свега 17 километара од Београда. Поред тога што има директан излаз на Дунав и Тамиш, кроз његову територију пролази више главних магистралних путева (Београд-Зрењанин; Београд-Вршац; Панчево-Ковин) и две значајне железничке линије (Београд-Киkinda и Београд-Букурешт).

Локација планиране ветроелектране "Бела Анта" за чије потребе се планира предметни далековод (Слика 1.1) налази се источно од Панчева, на приближној једнакој удаљености од Панчева и од СРП Делиблатска пешчара (на око 10 километара удаљености), односно западно од Долова, насеља руралног типа.

Слика 1.1. Положај локације планиране ветроелектране "Бела Анта" у односу на шире окружење (извор: Google Earth)

У геоморфолошком смислу локација налази се на Јужнобанатској (Делиблатској) лесној заравни, на самој њеној граници према Јужнобанатској (Панчевачкој) лесној тераси. Топографија терена је благо заталасана и креће се на просечних 105m/нв. Оквирне коте терена у обухвату комплекса крећу се од 90,5-119,8m/нм. Лесна тераса која се простире западно и јужно од локације представља благо заталасану равницу Лесна зараван на којој се простире локација одликује се осим вишим надморским висинама и изразитије заталасаним рељефом са карактеристичним морфолошким облицима – лесним динама, лесним вртачама и лесним долинама.

Слика 1.2. Поглед са локације на нижи суседни предео Јужнобанатске лесне терасе. Фото: Бранко Карапанца, оригинал.

Слика 1.3. Карактеристичан заталасани рељеф лесне заравни на предметној локацији. Фото: Милан Пауновић, оригинал.

У биогеографском смислу, локација се налази у Панонској провинцији Понтског биогеографског региона, а карактерише је изворно шумо-степска вегетација и умерено

континентална клима, са приметним централноевропским и медитеранским утицајима. У целој провинцији изворна вегетација и аутохтони екосистеми су вишевековним антропогеним активностим веома редуковани, фрагментисани и трансформисани, највећим делом у агробиоценозе, а ови процеси и даље трају.

Слика 1.4. Дрвенаста и жбунаста вегетација на траси далековода је веома оскудна. Фото: Бранко Карапанца, оригинал.

У највећем делу трасе далековода дрвенаста и жбунаста вегетација је ретка и састоји се углавном од појединачних стабала и жбунова (Слика 2.4), најчешће уз пољске путеве.

Присуство мозаично распоређених фрагмената и линеарних елемената шумских и релативно очуваних аутохтоних станишта, нарочито у окружењу великих пространа под агроекосистемима равничарских крајева, доприноси не само очувању биодиверзитета него и еколошкој стабилности целокупног претежно агрикултурног екосистема. Приоритетан значај оваквих фрагмената за заштиту биодиверзитета препознаје и Закон о заштити природе ("Службени гласник РС", број 36/2009а, 88/2010б) чији Члан 18, став 6 гласи: „Очување биолошке и предеоне разноврсности станишта унутар агроекосистема и других неаутономних и полуаутономних екосистема спроводи се првенствено очувањем и заштитом рубних станишта, живица, међа, појединачних стабала, групе стабала, бара и ливадских појасева, као и других екосистема са очуваном или делимично измењеном дрвенастом, жбунастом, ливадском или мочварном вегетацијом“. Иако еколошки изузетно важни, поменути шумо-степски и шумски фрагменти и линеарни елементи, чине максимално око 0.5% укупне површине локације. Посматрано у целини, траса далековода је компактна просторна целина смештена у агрикултурном пределу. Обухвата готово искључиво пољопривредно земљиште са интензивно обрађиваним њивама под ратарским монокултурама, између којих не постоје зарасле међе, живице ни дрвореди (Слика 2.5). Присуство не-ратарских пољопривредних култура као и запарложених њива је веома мало, готово занемарљиво.

Слика 1.5. Пољопривредно земљиште са ратарским монокултурама доминира предметном локацијом. Фото: Бранко Карапанца, оригинал.

1.5.1. Природне карактеристике и услови

1.5.1.1. Релефне карактеристике

Основна одлика геолошке грађе је заступљеност формација квартарне старости. Испод наслага последње геолошке периоде леже моћни седименти неогена, а испод њих дубље делове геолошког стуба чине петрогени представници средњег и старог доба земљиног развоја. Оваква ситуација указује на веома дуго и динамичко геолошко време морфолошке еволуције. Најстарије утврђене геолошке формације су кристаласти шкриљци палеозојске старости, на дубинама већим од 400m. Горњекредни кречњаци, лапорци и пешчари јављају се у повлати палеозојских стена, преко којих се налазе кенозојски седименти са одређеним количинама земног гаса и нафте. Миоцен показује потпуно развиће, а представљен је седиментима моћности од 300 до 400m. Територију у потпуности прекривају квартарни седименти, који се јављају у виду холпецених пескова, суглина, шљункова, алувијалних суглина, барских глина, пескова, рецентног муља, еолских пескова, песковитог леса и леса.

Територија Панчева, па и сама локација представља интегрални део панонског басена са основним одликама које су карактеристичне за највећи простор ове морфоструктурне целине рељефа. Претежно равничарски изглед топографске површине, благо нагнуте од североистока ка југозападу и у правцу отицања Тамиша и Дунава, са малим висинским разликама и прожимањима младе геолошке грађе површинског дела, на први поглед одаје утисак једноставности морфогенезе овог простора и моногенетског карактера процеса и облика.

Слика 1.6. Геолошка и геоморфолошка карта територије града Панчева

У геоморфолошком погледу подручје у обухвату овог Пројекта налази се на Банатској лесној заравни, на рубу Банатске лесне терасе. Овај потес је на лесним терасама и на лесним платоима. Ово је терен који припада великом потесу овог земљишта дуж доњег тока Тамиша покрива северно, источно и јужно подручје Панчева, даље се простире на југоисток па покрива знатне површине Војловице, источни део атара и насеље Старчево. Ове површине су углавном на 76 – 80m/нв. Акумулативно хумусни слој је близак типичном чернозему, хумусни слој је јасно дефинисан, а прелазни АС хоризонт је на матичној подлози лесу. Матична подлога је под непрекидним утисајем подземних вода па је почела извесна трансформација што за последицу има формирање подхоризоната, најчешће на 170, 180 и 190cm дубине.

1.5.1.2. Флора, фауна

Биљни и животињски свет на предметној локацији је у великој мери деградиран и измењен под утицајем антропогеног фактора. Некадашњу природну вегетацију замениле су пољопривредне културе које су створиле нове еколошке услове. Природна вегетација задржала се само на малим површинама. Животињски свет се не разликује много од оног који је заступљен у осталим равничарским деловима Војводине. Обиље инсеката и других ситних животиња пружа богату храну за жабе, змије, корњаче, шкољке, пужеve и друге, који су основ исхране бројних барских птица и птица селица (дивље патке, гуске, беле и црне роде, гњурици, сиве и беле чапље и фазани).

На простору обухвата Пројекта нема заштићених делова природе

На предметном подручју је утврђено присуство 107 врста птица, од којих је већина била у ниској бројности. Највећи разлог ниске бројности примерака забележених врста на истраживаном подручју је крајња једноличност и присуство неоптималних станишта. Скоро у потпуности одсуствује дрвеће, као и средњи спрат растиња (жбуње). За истраживано подручје су карактеристичне врсте које живе на подлози. Најбројније циљне врсте које су бележене на критичним висинама (односи се на утицај самог ветрогенераторског поља за који је рађен мониторинг летеће фауне) као што су мишар *Buteo buteo* и ветрушка *Falco tinnunculus*. Остале врсте, као мочварна еја *Circus aeruginosus*, јастреб *Accipiter gentilis*, кобац *Accipiter nisus*, бела рода *Ciconia ciconia*, па и соко ластавичар *Falco subbuteo*, су биле знатно мање бројне и летеле су на различитим висинама од подлоге, али претежно до 50 m, односно до висине која би била ван домета будућих кракова ротора ветротурбине. Најосетљивији субјекти мониторинга јесу птице грабљивице (*Falconiformes*) које припадају угроженим врстама због чега су углавном у строгом режиму заштите. Од 20 циљних врста њих 11 припада дневним грабљивицама. Гнежђење степског сокола *Falco cherrug* и сокола ластавичара *Falco subbuteo*, па чак ни значајно присутног мишара *Buteo buteo* није утврђено. Убедљиво највећи број прелета забележен је за мишара и ветрушку *Falco tinnunculus*, док је број забележених прелета осталих врста значајно или крајње мали. Генерално узев, најчешћи опсег висине лета већине врста је од 10 до 50 m. Предметно подручје не пружа оптималне услове за гнежђење циљних врста, па су током мониторинга пронађена само 2 активна гнезда ветрушке *Falco tinnunculus*, а наложена су и у непосредној близини предметне локације. Већа јата гугутки *Streptopelia decaocto* и грлица *Streptopelia turtur*, средње велика монотипска и мешовита јата врана (*Corvidae*), као и мања јата чворака *Sturnus vulgaris* и других птица певачица претежно су бележена ван критичне висинске зоне, па се и поред значајнијег присуства представника ових врста не очекује значајнији негативни утицај будућег ветрогенераторског парка. С друге стране, на предметном подручју или нема типичног плена крупнијих грабљивица или је он крајње редак, а станишта плена веома фрагментисана.

На локацији ветропарка ултразвучном аудиодетекецијом регистрована је активност 13 врста чије је припаднике могуће сасвим поуздано разликовати на основу ехолокационих сигнала: *Rhinolophus ferrumequinum*, *Myotis emarginatus*, *Myotis bechsteinii*, *Barbastella barbastellus*, *Pipistrellus pygmaeus*, *Pipistrellus pipistrellus*, *Pipistrellus kuhlii*, *Pipistrellus nathusii*, *Hypsugo savii*, *Nyctalus leisleri*, *Nyctalus noctula*, *Vespertilio murinus* и *Eptesicus serotinus*. Осим ових, регистрована је и активност представника 3 групе врста чије припаднике није могуће сасвим поуздано разликовати на основу ехолокационих сигнала – *Myotis myotis/M.blythii*, *Myotis brandtii/M.mystacinus/M.alcathoe* и *Plecotus sp.* – па је извесно да је барем једна врста из сваке од ових група присутна на локацији, што укупно чини најмање 16. Међутим, веома је вероватно да је овај број заправо већи, тј. 19, јер је барем повремено и/или спорадично присуство 6 врста из ових група (*M. mystacinus*, *M. alcathoe*, *M. myotis*, *M. blythii*, *Plecotus austriacus* и *Plecotus auritus*) готово извесно, на основу њиховог ширег распрострањења и постојања одговарајућих еколошких услова на локацији и у непосредној околини. У прилог овоме сведоче подаци о присуству ових врста у околини локације. Осим ових, на локацији ветропарка евентуално је могуће и повремено и/или спорадично присуство врсте *Myotis nattereri*, која је регистрована у

околини локације, а на локацији и у непосредној околини постоје барем делимично одговарајући еколошки услови за њу.

Простор сачињају највећим делом интензивно обрађиване њиве са различитим монокултурама, између којих углавном не постоје зарасле међе. Присуство фрагмената шумостепске вегетације. Жбунаста и дрвенаста вегетација је ретка и састоји се од појединачних стабала дрвећа, жбунова, мањих испрекиданих дрвореда уз асфалтне и пољске земљане путеве.

1.5.1.3. Климатске карактеристике

На основу анализираних климатских услова (температуре ваздуха, осунчања, облачности, падавина, влажности ваздуха и ветра) може се закључити да у подручју града Панчева влада умерено-континентална клима са извесним специфичностима. Прелазна годишња доба, пролеће и јесен, одликују се променљивошћу времена, с топлијом јесени од пролећа. Лети, услед померања субтропског појаса високог притиска према северу, ово подручје се налази под утицајем и тзв. Азорског антициклона, са доста стабилним временским приликама и повременим пљусковитим падавинама локалног карактера. Зими, ово подручје се налази под утицајем циклонске активности с Атлантског океана и Средоземног мора, као и зимског тзв. сибирског антициклона. Најчешће дувају ветрови из правца југоистока. Ови ветрови дувају у зимској половини године. То су уједно и најснажнији ветрови. На другом месту су ветрови из северозападног правца. Ови ветрови су такође снажни и незнатно заостају за југоисточним, а дувају у топлијој половини године.

1.5.1.4. Педолошке карактеристике

Састав земљишта на територији Панчева обележава присуство више различитих педолошких чланова, од којих су најважнији:

- карбонатни и песковити чернозем,
- ливадска црница,
- ритска црница,
- алувијална земљишта,
- слатинаста земљишта.

Слика 1.7. Педолошка карта подручја града Панчева

Чернозем је најраспрострањенији тип земљишта, који са својим подтипovima захвата око 70% територије. Њега карактеришу веома добре физичко-хемијске особине, које га сврставају у ред најквалитетнијих земљишта високих производних потенцијала. Одликује се моћним хумусним хоризонтом, добро измешаним са минералним честицама земљишта. Овај тип земљишта карактерише веома велика микробиолошка активност која је изузетно интензивна у првој половини вегетационог периода. На територији Панчева најраспрострањенији је карбонатни чернозем, који доминира атарима Качарева, Јабукe, Глогоља, Панчева и Омољице. Песковити чернозем простира се на знатно мањим површинама у вишим деловима лесне заравни, у атарима Долова и Банатског Новог Села.

1.5.1.5. Хидрографске, хидрогеолошке и хидролошке карактеристике

Подручје Панчева обилује водама, али то није случај са подручјем на коме је предвиђена траса предметног далековода, осим када су у питању подземне воде. Карактеристика подземних вода на територији града Панчева је да фреатска издан представља горњи, најплићи водоносни хоризонт формиран у седиментима изнад првог, глиновитог слоја. Ова издан се простира континуирано на читавој територији Панчева. Испитивања показују да на режим фреатске издани најснажнији утицај има режим реке. Овај утицај је најјачи у зони непосредног утицаја реке (за Дунав је то 700 до 800m), а затим опада у прелазној зони (до 1.500m), док је занемарљив у следећој зони (2.200m и више) у којој се налази предметна локација Пројекта. Дубина фреатске издани најмања је у алувијалним равнинама и ритовима, где су уобичајене дубине један до два метра, док најдубље залеже на лесној заравни (15 до 20m, на неким локалитетима и до 30m). Највеће површине Панчева имају фреатску издан на дубини од три до четири метра. У погледу режима издвајају се два типа - један у алувијалним равнинама, где он одговара режиму водостаја у реци, и други на вишим лесним површинама, који је условљен режимом падавина и температурним приликама као што је то случај на предметној локацији.

Артешка издан обухвата подземне воде које се налазе испод фреатских. Оне се такође налазе у растреситим седиментима, али за разлику од фреатских, у повлати имају водонепропусни слој, тако да су оивичене са два глиновита слоја. Притисци у овим водоносним хоризонтима су различити, те тако стварају артешке (са позитивним пијезометарским притиском) и субартешке (са негативним пијезометарским притиском) издани. На подручју Панчева заступљене су углавном субартешке издани код којих повлатни водонепропусни слој чине глине квартара, а подински глине плиоцена. Резултати хемијских анализа указују на то да је квалитет воде у већем броју случајева такав да она није за пиће јер има велике количине гвожђа и повећану тврдоћу, што указује на велике количине растворених соли калцијума и магнезијума.

1.5.2. Квалитет основних чинилаца животне средине

С обзиром на карактер употребе земљишта на локацији (примарна пољопривредна/ратарска производња), могућност одређене деградације земљишта, услед неконтролисане употребе минералних ђубрива и пестицида се не може у потпуности искључити.

Хидрогеолошке одлике испитиваног терена зависе од више специфичних елемената као што су геолошка грађа, литолошки састав и геоморфолошке карактеристике. Лес се карактерише капиларном и суперкапиларном порозношћу уз изразиту вертикалну и слабо изражену хоризонталну водопропусност. Лесне насlage претежно функцијски спадају у хидрогеолошке колекторе односно спроводнике. Геолошку грађу терена на испитиваној локацији чине седименти кварталне старости представљени еолским генетским литолошким комплексом. Није констатован тренутни ниво подземне воде до дубине испитивања од 2.0 метра.

Део територије града Панчева на коме се планира реализација пројекта може се сврстати у подручје које нема већа ограничења у погледу квалитета ваздуха. На предметној локацији нема извора емисије који би представљали потенцијални ризик од загађења ваздуха. Локација је рурална, са интензивно обрађиваним површинама и пресецају је атарски путеви по којима се

углавном креће пољопривредна механизација. Изузев близине комуналне депоније и периодичних дифузних емисија издувних гасова из возила и механизације које су локалног карактера, других значајних извора емисије нема. Индустријских, прерађивачких и било каквих других производних и сличних капацитета који би представљали загађивач у непосредној околини предметне локације такође нема. Међутим, коришћење индивидуалних ложишта негативно утиче на квалитет ваздуха, али се овај не може окарактеристаи као значајан. На локацији не постоји значајна саобраћајна инфраструктура која може имплицирати негативне ефекте на квалитет животне средине.

1.5.3. Насеља, становништво и инфраструктура

Траса планираног далековода не тангира стамбене формације нити појединачне стамбене нити друге врсте објеката.

На планираној траси далековода двоструког, 110 kV-ног далековода „Панчево 2 – ПРП Бела Аната Долово“ егзистирају постојећи путеви (Државни пут IB реда број 14 – бивши ДП бр.24 и мрежа некатегорисаних путева) као и планирана траса аутопутске обилазнице.

У обухвату Плана је и део Баваништанског пута дуж кога је постављена траса новог магистралног водовода Ø355 за насеље Долово и старог дистрибутивног водовода Ø100. На осталом делу обухвата плана не постоје инсталације градског водовода. У обухвату Плана не постоје инсталације градске канализације осим упојних канала за кишне воде дуж трасе баваништанског пута. У обухвату Плана је мањи део водотока Надел, као и део мелиоративне каналске мреже коју пресеца траса далековода. Обухваћени делови се налазе ван градског грађевинског реона.

Делом подручја овог плана прелазе далеководи 110kV број 1104 „Панчево 2“ - „Панчево 3“, 1105 „Панчево 2“ - „Панчево 3“, 1109 „Београд 7“ - „Панчево 2“, 1153 „Београд 7“ - „Панчево 2“, и 1145/2 „Качарево“ - „Панчево 2“, као и далековод 220kV број 254 „Панчево 2“ - „Зрењанин“, далековод 110kV „Панчево 2“ - Алибунар, као и планирани далековод 400kV „Панчево 2“ - Румунија, планирани далековод 400kV „Панчево 2“ - Зрењанин, и планирани далековод 400kV „Панчево 2“ – Дрмно (други вод).

На планираној траси предметног двоструког, 110 kV-ног далековода „Панчево 2 – ПРП Бела Аната Долово“ егзистирају постојећи гасоводи, продуктоводи и нафтовод.

1.5.4. Непокретна културна добра

Увидом у литературу и документацију Завода за заштиту споменика културе у Панчеву, увидело се да траса планираног далековода пролази поред локалитета са археолошким садржајем:

- Локалитет на десној греди североисточно од Панчева (констатована керамика турског доба, затим сарматска и неолитска);
- Локалитет на потесу Наритак – Преки пут I – на западној страни баре Наритак – констатовани фрагменти сарматске насеобинске керамике, старије гвозденодобне и средњовековне керамике;
- Локалитет на потесу Тамиш – I – простор омеђен Наделом и баром Бабин крак, севетно од пута Панчево – Долово, констатовано је винчанско поље (млађи неолит), фрагменти средњовековне керамике, керамика старијег гвозденог доба босутске групе, сарматска керамика насеобинског карактера и фрагменти старије неолитске керамике старчевачке културе;
- Локалитет на потесу Немачко поље, северозападна обала Надела, од моста на Наделу, преко којег прелази пут Панчево – Баваниште, констатована керамика позног средњег века, сарматска, позног бронзаног доба и старијег неолита.

1.6. Резултати консултација са заинтересованим органима и организацијама

Наручилац и обрађивач Плана су за потребе израде Плана доставили јавним комуналним предузећима и другим надлежним институцијама и органима захтеве за издавање услова из њихове надлежности. У том контексту су прибављени услови, мишљења и сагласности од којих су са аспекта заштите животне средине посебно значајни следећи:

- Покрајински Завод за заштиту природе Србије;
- Покрајински секретаријат за урбанизам, градитељство и заштиту животне средине;
- Град Панчево, Градска управа, Секретаријат за заштиту животне средине;
- Завод за заштиту споменика културе;
- ЈКП Зеленило Панчево;
- ЈП Војводина шуме.

Приликом дефинисања планских решења уважени су и имплементирани сви услови у сугестије надлежних институција.

1.7. Разматрана питања заштите животне средине у Плану

Током израде предметног плана и стратешке процене утицаја на животну средину која је текла паралелно са израдом Плана, разматрана су питања у вези са заштитом животне средине и дефинисани услови под којима се планиране активности могу реализовати.

Посебна пажња у Плану посвећена је могућим утицајима плана и планских решења на квалитет основних чинилаца животне средине и стварању предуслова за заштиту коридора далековода чиме се директно смањује изложеност становништва и објеката појави нејонизујућег зрачења од далековода. Том приликом, анализирани су могући утицаји на квалитет животне средине у фази изградње далековода и у фази његове експлоатације.

1.8. Варијантна решења и разлози за изостављање појединих питања и проблема из стратешке процене

Варијантна решења плана представљају различите рационалне начине средства и мере реализације циљева плана у појединим секторима развоја, кроз разматрање могућности коришћења одређеног простора за специфичне намене и активности. Укупни ефекти плана, па и утицаји на животну средину, могу се ефикасно утврдити поређењем са постојећим стањем, са циљевима и решењима плана.

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину не прописује шта су то варијантна решења плана која подлежу стратешкој процени утицаја, али у пракси се морају разматрати најмање две варијанте:

- варијанта примене плана,
- варијанта да се план не имплементира.

С обзиром да друге варијанте Плана не постоје јер је инвеститор у односу на оптималне услове прикључења ветроелектране "Бела Анта", могућности укрштања са постојећом и планираном инфраструктуром (у складу са условима надлежних институција) и имовинских односа над земљиштем понудио коначну трасу коридора усклађену са условима ЕМС-а, у оквиру стратешке процене разматраће се управо две наведене варијанте. Предметним Планом предвиђа се активност које не проузрокује озбиљна загађења. То значи да негативни утицаји на животну средину, када је у питању просторна димензија, нису прекограничне природе. Самим тим, стратешка процена утицаја није разрађивала прекограничне стандарде квалитета животне средине. Такође, с обзиром на планирану намену нису разматрани утицаји које планирани објекти и активности по природи намене и техничким карактеристикама не могу утицати.

2. ОПШТИ И ПОСЕБНИ ЦИЉЕВИ И ИЗБОР ИНДИКАТОРА

Према члану 14. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину општи и посебни циљеви стратешке процене дефинишу се на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и међународном нивоу, прикупљених података о стању животне средине..

2.1. Општи циљеви стратешке процене

Општи циљеви стратешке процене (Табела 2.1) дефинисани су на основу захтева и циљева у погледу заштите животне средине у другим плановима и програмима, циљева заштите животне средине утврђених на нивоу Републике и циљева у области заштите животне средине релевантних секторских докумената. Општи циљеви СПУ се доминантно односе на заштиту основних чинилаца животне средине и одрживо коришћење природних вредности са циљем смањивања притисака од људских активности.

2.2. Посебни циљеви стратешке процене

За реализацију општих циљева утврђују се посебни циљеви стратешке процене у појединим областима заштите. Посебни циљеви стратешке процене (Табела 2.1) представљају конкретан, исказ општих циљева дат у облику смерница за промену и акција уз помоћ којих ће се те промене извести. Посебни циљеви стратешке процене чине методолошко мерило кроз које се проверавају ефекти плана на животну средину. Они треба да обезбеде субјектима одлучивања јасну слику о утицајима на животну средину, на основу које је могуће донети одлуке које су у функцији заштите животне средине и реализације основних циљева одрживог развоја.

2.3. Избор индикатора

Република Србија је 2008. године усвојила Националну стратегију одрживог развоја („Службени гласник Републике Србије“, бр. 57/08) којом су дефинисани принципи и приоритети одрживог развоја и 76 индикатора да прате напредак Србије ка одрживом развоју. Ови индикатори су изабрани из сета индикатора УН, али се сви индикатори не прате у Србији. Индикатори су дефинисани и у Закону о Просторном плану Републике Србије („Службени гласник Републике Србије“, бр. 88/10). Такође, Правилник о Националној листи индикатора заштите животне средине („Службени гласник Републике Србије“, бр. 37/2011) прописује листу индикатора који се односе на животну средину који су овде коришћени. Индикатори Стратешке процене утицаја су изабрани у складу са напред наведеним циљевима СПУ, а који су у складу са «Основним сетом УН индикатора одрживог развоја».

Циљеви СПУ	Посебни циљеви СПУ	Индикатори
Заштита биодиверзитета	1. Смањити штетан утицај на биодиверзитет	- Број и врсте потенцијално угрожених јединки и станишта
Заштита основних чинилаца животне средине	2. Очувати квалитет ваздуха	- Емисија честица прашине
	3. Очувати квалитет вода	- Повећање ГВЕ у воду
	4. Очувати квалитет земљишта	- % контаминираних површина
Заштита од буке	5. Смањити интензитет буке	- Број објеката у зони са повећаним нивоом буке
Заштита предела	6. Заштитити предела и амбијенталних вредности	- Број и просторна диспозиција стубова
Заштита културног наслеђа	7. Очувати културно наслеђе	- Број потенцијално угрожених локалитета са културном баштином
Заштита од нејонизујућег зрачења	8. Смањити нејонизујуће зрачење	- Ефективна вредност електричног и електромагнетног зрачења
Смањење климатских промена	9. Повећати коришћење ОИЕ	- стварање предуслова за коришћење ОИЕ

Табела 2.1. Општи и посебни циљеви стратешке процене и извор индикатора

3. ПРОЦЕНА МОГУЋИХ УТИЦАЈА ПЛАНА НА ЖИВОТНУ СРЕДИНУ

Проблем заштите животне средине је данас један од прворазредних друштвених задатака. Данас присутне негативне последице углавном су последица погрешно планиране, изградње насеља, саобраћајних система, неконтролисане и неадекватне употребе енергије, као и непознавања основних законитости из домена животне средине.

У оквирима изнетих ставова промене које су последица прилагођавања природе потребама човека могу бити онакве какве он очекује, али могу бити, и често јесу, сасвим неповољне и за њега самог. Скуп таквих промена за собом повлачи врло сложене последице, које у принципу имају повратно деловање на иницијаторе промена, доводећи тако до нових стања и нових последица.

Циљ израде стратешке процене утицаја предметног плана на животну средину је сагледавање могућих негативних утицаја на квалитет животне средине и предвиђених мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквире не стварајући конфликте у простору и водећи рачуна о капацитету животне средине на посматраном простору.

Стратешка процена се бави генералном и општом анализом и проценом могућих утицаја планираних решења на квалитет животне средине у ширем контексту, али се третирају и појединачни објекти.

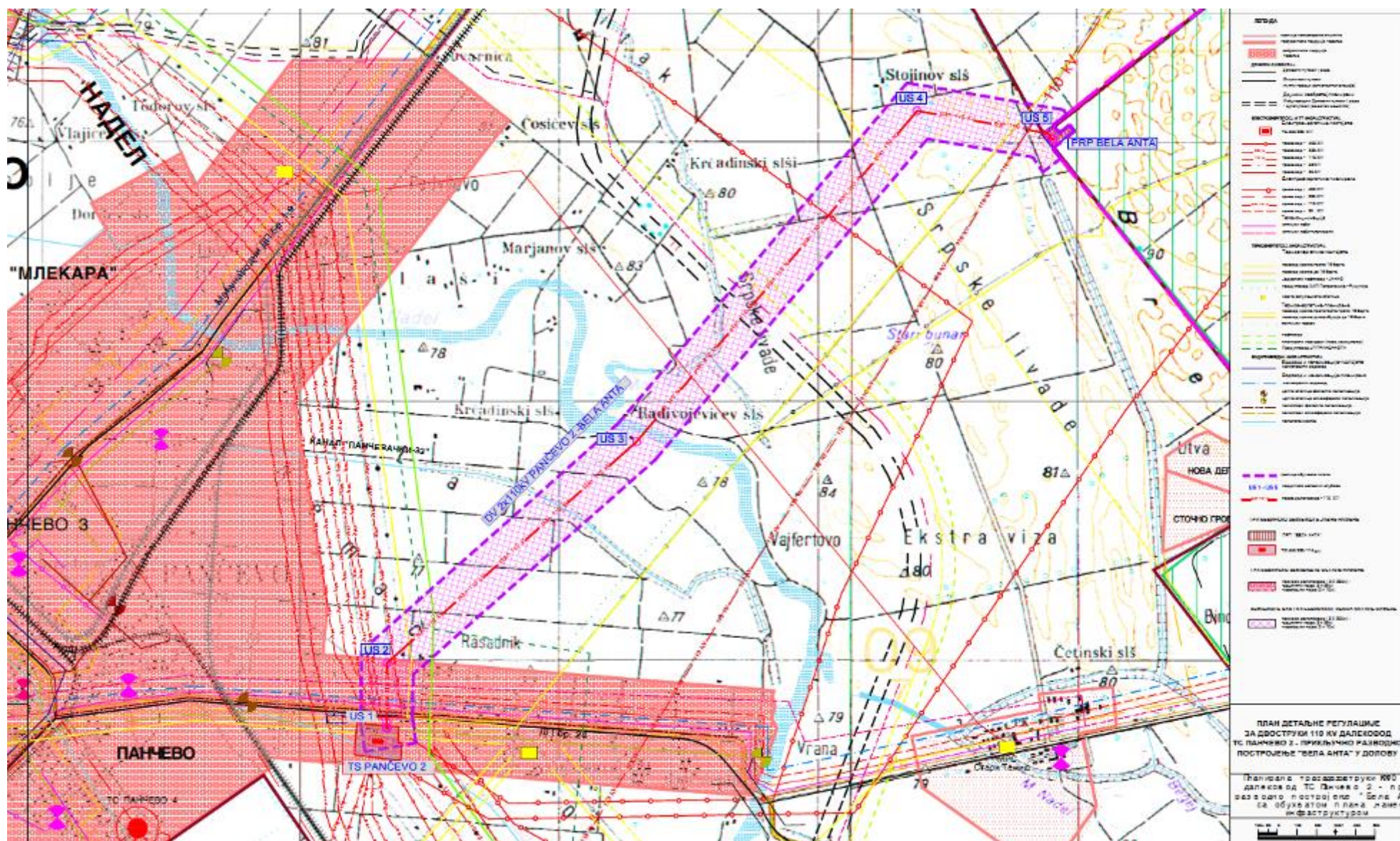
3.1. Приказ процењених утицаја варијантних решења

Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину не прописује шта су то варијантна решења плана која подлежу стратешкој процени утицаја, али у пракси се морају разматрати најмање две варијанте:

- 1) варијанта да се план не усвоји и имплементира, и
- 2) варијанта да се план усвоји и имплементира.

Варијантна решења плана представљају различите рационалне начине средства и мере реализације циљева плана у појединим секторима развоја, кроз разматрање могућности коришћења одређеног простора за специфичне намене и активности. Укупни ефекти плана, па и утицаји на животну средину, могу се ефикасно утврдити поређењем са постојећим стањем, са циљевима и решењима плана.

Међутим, с обзиром да у варијанти у којој се План не би радио и имплементирао не би било могуће реализовати пројекат ветрогенераторског поља "Бела Анта", са свим позитивним променама које би овај пројекат остварио у ширем контексту који превазилази границе предметног плана, овај део стратешке процене биће усмерен и ограничен само на поређење наведених варијантних решења, јер друге варијанте не постоје с обзиром на јсно дефинисану трасу коридора планираног далековода (слика 3.1).

Слика 3.1. Коридор планираног далековода

Табела 3.1. Процена утицаја варијанти плана у односу на циљеве стратешке процене утицаја

Циљеви стратешке процене

1	Смањити штетан утицај на биодиверзитет	6	Заштитити предела и амбијенталних вредности
2	Очувати квалитет ваздуха	7	Очувати културно наслеђе
3	Очувати квалитет вода	8	Смањити нејонизујуће зрачење
4	Очувати квалитет земљишта	9	Повећати коришћење ОИЕ
5	Смањити интензитет буке		

Варијантно решење	Сценарио тренда развоја	Циљеви стратешке процене утицаја								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9
Варијанта 1 – план се усваја и имплементира	Погодности варијанте усвајања и примене плана огледа се пре свега у чињеници да се стварају предуслови за коришћење обновљивих извора енергије (у конкретном случају услов за функционисање планираног ветропарка "Бела Анта"). То у ширем контексту представља значајан бенефит у смислу заштите пре свега ваздуха, а индиректно заштиту и других чинилаца животне средине јер коришћење обновљивих извора кумулативно и синергетски може утицати на смањење производње електричне енергије из необновљивих извора енергије и отварање нових површинских копова који доводе до деградације животне средине, уништавање биодиверзитета и здравља становништва. Могући су негативни утицаји на предео и амбијенталне вредности и појави нејонизујућег зрачења на самомо извору, али се ови утицаји не процењују као значајни.	0	+	0	0	0	0	+	-	+
Варијанта 2 – план се не усваја и не имплементира	У варијанти да се План не усвоји и не имплементира неће бити могуће прикључење ветропарк на електромержу. У осталим сегментима животне средине очекује се Status quo.	0	-	0	0	0	0	0	0	-

Значење симбола: + укупно позитиван утицај; - укупно негативан утицај; **0** нема директног утицаја или нејасан утицај

Према члану 15. Закона о стратешкој процени утицаја обавезно је поређење варијантних решења и приказ разлога за избор најповољнијег решења. Из тог разлога резултати процене утицаја варијантних решења на животну средину, приказани у табели 3.1.

Могући позитивни и негативни ефектима варијанти плана показују следеће:

1. У варијанти да се план не донесе и да се развој настави по досадашњем тренду неће бити створени предуслови за реализацију пројекта ветропарка "Бела Анта". У осталим аспектима не очекују се промене и развој и унапређење простора посебно у погледу развоја електроенергетске инфраструктуре.
2. У варијанти да се предметни план имплементира, могу се очекивати бројни позитивни ефекти у сваком сектору, који отклањају већину негативних тенденција у развоју посматраног простора, ако се план не би имплементирао.

На основу наведеног се може закључити да је варијанта доношења предложеног плана знатно повољнија у односу на варијанту да се план не донесе. Генерално говорећи, с обзиром да се ради о инфраструктурном објекту – далеководу, чија је основна функција обезбеђење сигурног преноса електричне енергије на велике удаљености, и да је приликом избора трасе вођено рачуна о постојећем коришћењу земљишта те нема сукоба намене површина, у предметној Стратешкој процени односно процени утицаја варијантних решења не можемо ни говорити о утицајима на животну средину.

3.2. Евалуација карактеристика и значаја утицаја планских решења

У наставку стратешке процене утицаја извршена је евалуација значаја, просторних размера, вероватноће и трајања утицаја планских решења на животну средину, односно дефинисане циљеве стратешке процене. У табели 3. Приказани су критеријуми за вредновање планских решења.

Табела 3.2. Критеријуми за оцењивање могућих утицаја

Величина утицаја	Значај утицаја	Вероватноћа утицаја	Трајање утицаја
Већи негативан	Међународни – Мн Општински – О Локални – Л	Сигуран – С Могућ – Мо	Дуготрајан – Д Повремени – П
Мањи негативан			
Нема утицаја - 0			
Мањи позитиван			
Већи позитиван			

У наставку ће бити извршена вишекритеријумска експертска евалуација могућих утицаја планираног далековода у односу на дефинисане циљеве стратешке процене и припадајуће индикаторе, а према дефинисаним критеријумима из табеле 3.2. Након тога ће бити дефинисане адекватне мере заштите животне средине.

Табела 3.3. Процена утицаја планских решења на животну средину

Циљеви стратешке процене

1 Смањити штетан утицај на биодиверзитет	6 Заштитити предела и амбијенталних вредности
2 Очувати квалитет ваздуха	7 Очувати културно наслеђе
3 Очувати квалитет вода	8 Смањити нејонизујуће зрачење
4 Очувати квалитет земљишта	9 Повећати коришћење ОИЕ
5 Смањити интензитет буке	

Критеријуми за оцењивање могућих утицаја	Циљеви стратешке процене утицаја								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
ФАЗА ИЗГРАДЊЕ ДАЛЕКОВОДА									
Величина утицаја	0		0	0				0	0
Значај утицаја	/	Л	/	/	Л	Л	Мн	/	/
Вероватноћа утицаја	/	С	/	/	С	С	Мо	/	/
Трајање утицаја	/	П	/	/	П	П	П	/	/
Збирни утицаји	0	Л/С/Д	0	0	Л/С/П	Л/С/П	Мн/Мо/П	0	0
ЕКСПЛОАТАЦИЈА ДАЛЕКОВОДА									
Величина утицаја			0	0	0		0		
Значај утицаја	Мн	О	/	/	/	Л	/	Л	О
Вероватноћа утицаја	Мо	С	/	/	/	С	/	Мо	С
Трајање утицаја	П	Д	/	/	/	Д	/	Д	Д
Збирни утицаји	Мн/Мо/П	О/С/Д	0	0	0	Л/С/Д	0	Л/Мо/Д	О/С/Д

* - критеријуми према табели 3.2.

3.3. Резиме утицаја планских решења

УТИЦАЈ НА БИОДИВЕРЗИТЕТ	На основу прикупљених података и претходних сазнања из непосредне и шире околине извршена је анализа еколошких функција локације ветропоља и околине са становишта могућих утицаја на биодиверзитет подручја, којом је утврђено да траса коридора (посебно позиције затезних стубова) не тангира простор где су присутна станишта, али се ради о простору са значајним богатством и разноликошћу летеће фауне. Познавање ситуације на локацији и карактеристика планираног пројекта неопходно је за идентификацију могућих конфликта до којих може да дође током различитих фаза реализације пројеката. Међутим, интензитет и обим конфликта, не зависи само од еколошког и фаунистичког стања, већ и од њихових еколошких и биомониторингских карактеристика, па је њихово познавање неопходно за потпуну анализу утицаја и процену ризика. Када су сагледане наведене чињенице и када су узети у обзир познати и могући утицаји који ветропарк може имати на биодиверзитет предметног простора, извршена је поуздана процена утицаја на биодиверзитет са посебним освртом на могуће утицаје на летећу фауну. У контретном случају се ради о мањим утицајима које је одговарајућим мерама заштите могуће минимизирати. С друге стране, неопходно је истаћи и процене евентуалног позитивног утицаја изградње и функционисања ветропарка и пратећих инфраструктура на поједине врсте птица. Тако изградња далековода у смислу обавезних пратећих инфраструктура може имати значајан ефекат на гнездеће популације оних врста птица којима они погодују за смештање гнезда. Како је то већ установљено, многе врсте се радо гнезде на далеководима, попут врабаца <i>Passer spp.</i>, чворака <i>Sturnus vulgaris</i>, гаврана <i>Corvus corax</i>, врана <i>Corvus cornix</i>, сврака <i>Pica pica</i>.
УТИЦАЈ НА КВАЛИТЕТ ВАЗДУХА	Применом једног од основних принципа концепта одрживог развоја, а то је коришћење обновљивих извора енергије, подстиче се смањење употребе фосилних горива. При томе, коришћење фосилних горива за производњу електричне енергије са више аспеката утиче на загађење животне средине, док коришћење енергије ветра у производњи електричне енергије поризводи вишеструке позитивне ефекте на квалитете животне средине. Овај позитиван утицај је уочљив у ширем контексту што у позитивном смислу превазилази планске оквири предметног плана, а реализација планираног далековода управо је у функцији реализације планираног ветропарка "Кошава". Међутим, одређени негативни ефекти плана могући су у фази изградње далековода. Ови утицаји огледају се у загађењу ваздуха који су последица манипулације возила и машина и у виду подизања прашине. Овакви утицаји нису значајни у смислу интензитета и просторне дисперзије и могуће их је контролисати адекватним мерама заштите и добром организацијом градилишта.
СТВАРАЊЕ БУКЕ	По природи функционисања, далеководи не производе буку. У том контексту не може се говорити о утицају планираног пројекта на буку. Међутим, у фази изградње, односно постављања далековода, кратње механизације производиће буку и у том контексту се може говорити о утицају планираног пројекта на буку. Ови утицаји су локализовани на мали простор и привременог су карактера, а њихова појава због удаљености најближих објеката неће имати утицај на здравље становништва нити изложеност становништва овим утицајима.

УТИЦАЈ НА ПРЕДЕО	Предеоне карактеристике представљају субјективну категорију коју није једноставно оценити. Визуелни утицај на околину је субјективан утисак који осим од перцепције посматрача зависи и од типа предела и специфичних визуелних карактеристика. Анализирајући предметну локацију планиране намене, закључено је да ће изградња далековода, пре свега подизање носећих (затезних) стубова, уз планиране ветротурбине доминирати околином, тако да се може закључити да се њиховом изградњом изменити постојећи предео. С обзиром на конфигурацију терена и диспозицију затезних стубова и њихову визуелну изложеност, може се закључити да се овакви утицаји неће испољавати на начин да представљају сметњу.
КУЛТУРНО НАСЛЕЂЕ	На простору који је у обухвату Плана постоје евидентирани археолошки локалитети. У том контексту је потребно спровести низ мера и услова за обезбеђивање идентификованих археолошких локалитета како би ови локалитети били сачувани. Поред тога, могуће је приликом постављања затезних стубова наићи на неоткривене археолошке остатке или угрозити већ постојеће идентификоване у условима Завода за заштиту споменика културе у Панчеву. У таквој ситуацији потребно је предузети адекватне превентивне мере како би се такви остаци очували.
УТИЦАЈ НА ПОЈАВУ НЕЈОНИЗУЈУЋЕГ ЗРАЧЕЊА	У складу са природом технолошког процеса, током нормалног погона, постоје електрична и магнетна поља створена од стране надземних проводника, и она зависе од напонског нивоа, јачине струје и растојања. На основу критеријума Светске здравствене организације (СЗО) дозвољена јачина електричног поља је 5 kVeff/m, а дозвољена јачина магнетног поља је $100 \text{ }\mu\text{T}$. Вредности електричног поља су око два, два и по пута мање од дозвољених вредности, док су вредности магнетног поља око два пута мање од дозвољених вредности. Према СЗО меродавни критеријуми који се прихватају су: • дозвољена ефективна вредност електричног поља којој могу бити трајно изложени становници који станују у близини електроенергетских објеката износи $K_{\text{max}}=5 \text{ kV/m}$, • дозвољена ефективна вредност магнетне индукције ван електроенергетских објеката којој могу бити трајно изложени становници који станују у близини електроенергетских објеката износи $B_{\text{eff}}=100 \text{ }\mu\text{T}$, • дозвољена ефективна вредност електричног поља у близини надземних водова којем може бити повремено изложено особље на пословима одржавања објеката износи $K_{\text{eff}}=10 \text{ kV/m}$, • дозвољена ефективна вредност магнетне индукције у близини надземних водова којој може бити повремено изложено особље на пословима одржавања објеката износи $B_{\text{eff}}=500 \text{ }\mu\text{T}$. На основу искуствених података добијених за исте или сличне објекте може се закључити да су јачине електричног поља $K_{\text{eff}}=3 \text{ kV/m}$ што је много мање од дозвољене вредности и максимална вредност магнетног поља је $B_{\text{eff}}=60 \text{ }\mu\text{T}$ што је такође много мање од дозвољене вредности, поготово у односу на близину, односно даљину најближих објеката.
ПОВЕЋАТИ КОРИШЋЕЊЕ ОИЕ	Реализација планираног далековода омогућава прикључење планиране ветроелектране "Бела Анта" на електроенергетску мрежу чиме се обезбеђују услови за експлоатацију еолске енергије, односно коришћење ОИЕ, са свим бенефитима које она остварује у ширем контексту заштите животне средине. У том смислу, може се говорити само о позитивним ефектима плана на аспект примене ОИЕ. Ови позитивни ефекти превазилазе оквиру плана и у том контексту их је тешко квантитативно или квалитативно исказати само за потребе предметног плана. Имајући у виду наведено и потребу да се овај аспект неизоставно обради у оквисту стратешке процене утицаја предметног плана на животну средину, ови утицаји су, према критеријумима из табеле 3.2, ипак окарактерисани и то као: мањи позитивни, извесни и дуготрајни.

Резимирајући утицаје плана на животну средину може се констатовати да ће утицаја планираног пројекта имати позитиван утицај на конкретан простор и његово шире окружење. Мањи негативни утицаји које је могуће очекивати су ограниченог интензитета и просторних размера и углавном су последица фазе изградње. Имајући у виду карактеристике пројекта, може се констатовати да се за реализацију пројекта неће користити природни ресурси нити енергија, већ ће пројекат послужити за производњу еколошки чисте електричну енергију што представља посебан допринос за квалитет животне средине.

3.4. Кумулативни и синергетски ефекти

У складу са Законом о стратешкој процени (члан 15.) стратешка процена треба да обухвати и процену кумулативних и синергетских ефеката. Ови ефекти настати као резултат интеракције између бројних мањих утицаја постојећих објеката и активности и различитих планираних активности у подручју плана.

Кумулативни ефекти настају када појединачна планска решења немају значајан утицај, а неколико индивидуалних ефеката заједно могу да имају значајан ефекат. Као пример се може навести загађивање ваздуха, вода или пораст нивоа буке.

Синергетски ефекти настају у интеракцији појединачних утицаја који производе укупни ефекат који је већи од простог збира појединачних утицаја. Синергетски ефекти се најчешће манифестују код људских заједница и природних станишта.

У контексту сагледавања читавог пројекта ветроелектране "Бела Анта" и у контексту сагледавања могућих кумулативних и синергетских ефеката, теоретски се може говорити о утицајима на предеоне карактеристике као последица изградње ветротурбина, с једне стране, и изградње затезних стубова далековода, с друге стране. Међутим, с обзиром да се ипак ради о јединственом пројекту ветроелектране чији су саставни делови и ветротурбине и далековод, не треба их третирати у контексту сагледавања утицаја различитих пројеката.

3.5. Опис мера предвиђених за смањење негативних утицаја

Дефинисање мера заштите има за циљ обезбеђивање услова да се постојеће стање животне средине очува, у појединим сегментима и унапреди, а пре свега, да се спречи потенцијално негативно деловање.

Поред процене утицаја планских решења на животну средину и сагледавања могућих значајних негативних утицаја, циљ израде Стратешке процене утицаја предметног плана је и прописивање одговарајућих мера за њихово смањење, односно довођење у прихватљиве оквири, дефинисане позитивном законском регулативом, а водећи рачуна о капацитету животне средине на посматраном простору.

Мере заштите имају за циљ да утицаје на животну средину у оквиру планског подручја сведу у оквири граница прихватљивости, а са циљем спречавања угрожавања животне средине и здравља људи. Мере заштите омогућавају развој и спречавају конфликте на датом простору што је у функцији реализације циљева одрживог развоја.

Спровођење мера заштите животне средине утицаће на смањење ризика од загађивања и деградације животне средине, као и на подизање квалитета животне средине, што ће се одразити и на подизање свеукупног квалитета на подручју Плана. У том контексту планирају се и пројектују превентивне мере за спречавање или смањење штетног утицаја далековода па животну средину и за смањење ризика нежељених догађаја.

3.5.1. Опште мере заштите

- обавезно је спровођење свих мера заштите дефинисаних предметним Планом, Извештајем о стратешкој процени утицаја на животну средину и условима надлежних институција прибављеним за потребе израде Плана у редовном поступку;
- смањење ризика утицаја електричног и магнетног поља далековода на здравље људи и околину постиже се одржавањем прописаних сигурносних висина и удаљености у заштитној зони далековода и ширем простору;
- о могућем ограничавању визуелног нарушавања предела водити рачуна приликом избора распона и висине стубова, коришћењем природних заклона и уклапањем са постојећим објектима;
- спољашњи и унутрашњи пренапони се ограничавају одговарајућим електричним диминзионисањем и дизајнирањем глава стубова према сигурносним размацима за утврђени изолациони ниво у зависности од прихватљивих ризика прескока прорачунатих по статистичким методама;
- за случај акцидента, у складу са селективним приступом пројектовању потребно је предвидети повећану механичку сигурност елемената далековода у предвиђеним ситуацијама, смањено искоришћење средњих и гравитационих распона, ограничавање дужина затезних поља;
- пољопривредне површине које се налазе испод саме трасе далековода могу се користити само кроз одређене видове пољопривредне производње, док се не могу

користити за подизање воћњака, посебно воћних врста са високо растућим родним стаблима, као ни за подизање привремених или трајних инфраструктурних објеката у пољопривреди;

- мере за заштиту становништва од дугорочне изложености електричним и магнетним пољима морају бити део процеса планирања пројекта, укључујући и одговарајуће позиционирање далеководних стубова у односу на најближе објекте и образовањем сигурносних тампон зона када је то потребно;
- за сва стубна места која се буду лоцирала на пољопривредним површинама које се интензивно користе или ће се искоришћавати уз примену пољопривредне механизације већих габарита (трактори са прикључцима, комбајни и сл.) било би добро из сигурносних разлога пројектом предвидети одговарајући заштитни појас;
- потребно је на одговарајући начин организовати градилиште – базе за допрему алата, материјала, опреме, људства и сл., те за дистрибуцију наведеног до појединих локација односно стубних места дуж трасе далековода на начин да се минимизирају утицаји на животну средину;
- конкретни грађевински захвати, у смислу ископа, бетонирања, монтаже конструкције, израде прилазних путева и сл., изводе се на терену који је, зависно о смештају базе, на већој или мањој удаљености у односу на исту. Споменути радови везани су уз локације будућих стубних места и зависе о распореду стубова те се проводе на одговарајућем броју локација дуж трасе далековода;
- за транспорт конструкције стубова, електромонтажне опреме, алата и свог осталог потребног материјала у што је могуће већој мери користити постојеће прилазне путеве, и у што је могуће мањој мери узурпирати и девастирати постојеће обрадиво земљиште;
- након изградње предметног далековода потребно је уредити трасу, одстранити отпадни материјал и сувишни ископ на локације предвиђене за депоновање таквог материјала, поправити евентуално оштећене путеве, расформирати градилиште и уредити околни терен. Терен који је био заузет за време градње потребно је довести у стање затечено пре изградње;
- потребно је терен око стубних места довести у првобитно стање (стубна места изграђена на обрадивом или плодном тлу, по изградњи стубног места биће потребно извршити уређење комплетно оштећеног дела парцеле на начин да се земљиште депоновано управо с те локације поново насипа на делу терена који је коришћен за изградњу стуба);
- обавеза инвеститора је да након изградње енергетског објекта спроведе геодетско снимање изведеног објекта, изради елаборат изведеног стања и преда у катастар где се води евиденција енергетских објеката – „катастар водова“, како би се спречиле могуће колизије истих са планираним објектима и активностима на предметном подручју;
- објекти далековода морају бити изведени у складу са Законом о заштити од пожара ("Службени гласник РС", број 111/2009) и другим сродним законским и подзаконским актима;
- са отпадним материјама и материјалима насталим у току изградње, реконструкције и редовног рада и коришћења објеката, поступати у складу са одредбама Закона о управљању отпадом ("Службени гласник РС", број 26/09, 88/10 и 14/16);
- са отпадом који има својства опасног отпада поступати у складу са одредбама Правилника о начину складиштења, паковања и обележавања опасног отпада ("Службени гласник РС", број 92/10);
- ако при извођењу радова дође до хаварије на грађевинским машинама или транспортним средствима, односно изливања уља и горива у земљиште, извођач радова је у обавези да изврши санацију, односно ремедијацију загађене површине;
- задржати сва постојећа стабла која испуњавају здравствене и естетске критеријуме, а не налазе се на траси новопланираног далековода;
- могуће је пошумљавати терен испод далековода, али тако да максимална висина засађеног дрвећа не сме бити већа од 2,5 метара. Такође је могуће пошумљавање терена десно и лево од проводника далековода, али тако да удаљеност круна дрвећа од проводника мора бити минимум висина дрвета плус 3 метра сигурносног размака.

3.5.2. Мере заштите природе

- у циљу заштите природних добара и биодиверзитета, у свим фазама пројектовања потребно је спроводити континуирану сарадњу са покрајинским заводом за заштиту природе;
- у циљу заштите строго заштићених и заштићених врста птица које користе електроводе за задржавање, приликом конструкције стубова предметног далековода:
 - користити висеће изолаторе на стубовима или, уколико се изолатори постављају у усправан положај, исте потпуно изоловати пластичним навлакама,
 - на затезним стубовима делове под напоном поставити испод равни конзоле (висећи положај) или, уколико се постављају изнад равни конзоле (усправни положај), делове под напоном потпуно изоловати пластичним навлакама,
 - на затезним стубовима механизам за затезање поставити на растојању од најмање 60cm од конзоле,
 - на завршним (крајњим) стубовима, делове под напоном поставити испод горње равни конзоле или носеће конструкције прекидача, или изоловати пластичним навлакама, уколико су изнад те равни,
 - на далеководном стубу са прекидним местом, прекидач поставити испод равни конзоле или обезбедити да се на таквим стубовима постави изолована стајанка за птице облика слова "T" (50cm основа и 50cm прегача);
- ради заштите строго заштићених и заштићених врста птица, на један стуб предметног далековода у непосредној близини водотока Надел, поставити металну (лимену) кутију за гнезђење строго заштићене врсте степски соко (*Falco cherrug*) следећих карактеристика:
 - димензија сваке стране 60cm,
 - отвор у правцу југа (страна висине 20cm, остала површина празна),
 - рупе за оцеђивање воде у дну пречника 1cm на међусобној раздаљини од 5cm,
 - шљунак ситне гранулације насут у дно кутије до висине од 10cm и равномерно распоређен,
 - кутију поставити на месту спајања конзоле са стубом и учврстити је за стуб металним жицама;
- како би се спречила електрокуција строго заштићених врста птица на далеководним стубовима, контакти између две фазе, односно између фазе и тла, морају бити онемогућени;
- сви стубови далековода морају бити сиво-беле или сребрне боје;
- није дозвољено лоцирање стубова далековода на подручју (унутар корита и на обалама) локалног еколошког коридора водотока Надел;
- током припреме и одвијања радова није дозвољена изградња трајних објеката, подизање привремених објеката за смештај радника и механизације, бушење копање тла и одношење земље, уништавање површинске морфологије, смештај и ремонт грађевинских машина, уништавање вегетације, привремени или трајно депоновање отпада на подручју локалног еколошког коридора водотока Надел;
- кретање возила током припреме и одвијања предметних радова на подручју локалног еколошког коридора водотока Надел могуће је искључиво по постојећим путевима;
- дуж трасе изградње далековода није дозвољена сеча жбуња и дрвећа у периоду репродукције строго заштићених врста животиња које се гнезде у наведеној вегетацији, односно од 15. марта до 1. јула;
- ако се у току извођења радова наиђе на геолошка или палеонтолошка документа (фосили, минерали, кристали и др.) која би могла представљати заштићену природну вредност, налазач је дужан да обавести надлежно Министарство пољопривреде и заштите животне средине, у року од осам дана од проналаска и предузме мере заштите од уништења, оштећивања или крађе до доласка овлашћеног лица.

3.5.3. Мере заштите непокретних културних добара

- инвеститор је дужан да обезбеди средства 12 до минимум 6 месеци пре почетка земљаних радова за претходна заштитна ископавања и истраживања, обраду и превентивну конзервацију материјала, антрополошке, палеозоолошке и археоботаничке анализе материјала, као и зачување, публикување и излагање откривених добара материјалне културе;
- Инвеститор је у обавези да прибави мере техничке заштите за заштитна ископавања локалитета са археолошким садржајем у зони локалитета са археолошким садржајем бр. 1 на потесу "Вучја долина" и "Нове пустаре" на површини планираних темељних стопа стубова далековода, који улазе у Зону 1 (зона заштите) и око 1-1,5 метара око планираних стопа као заштитне зоне и трасе уземљења;
- Инвеститор је дужан да обезбеди средства за вршење сталног археолошког надзора Завода за заштиту споменика културе у Панчеву током извођења било којих земљаних радова (припремних и извођачких) на свим стубовима далековода дуж трасе, који не прелазе преко Зоне 1.
- у случају измене пројекта или измештања позиције стубова, или промене пружања трасе далековода, Инвеститор је у обавези да прибави мере техничке заштите од Завода за заштиту споменика културе у Панчеву.

4. СМЕРНИЦЕ ЗА НИЖЕ ХИЈЕРАРХИЈСКЕ НИВОЕ

У хијерархији просторних планова, план детаљне регулације је најнижи хијерархијски ниво. Имајући у виду ову чињеницу, као и чињеницу да се стратешке процене утицаја на животну средину израђују за просторне и урбанистичке планове, нема потребе давати смернице за израду стратешких процена на нижим хијерархијским нивоима.

Сходно пропозицијама и одредбама Закона о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 135/04 и 36/09.), за потребе прибављања одобрења за градњу може се тражити израда Студије о процени утицаја на нивоу пројектно-техничке документације.

Прем допису Покрајинског секретаријата за урбанизам и заштиту животне средине (број: 130-501-941/2016-05, а сходно порпозицијама и одредбама Закона о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", број 135/04 и 36/09), за потребе прибављања грађевинске дозволе за пројекат двоструки далековод 110kV далековод ТС Панчево 2 – прикључно разводно постројење "Бела Анта" у Долову, потребна је израда Студије о процени утицаја на животну средину на нивоу пројектно-техничке документације, којом ће се предвидети одговарајуће техничке и организационе мере које је потребно спроводити у свим фазама реализације пројекта (током изградње, током експлоатације, након експлоатације), како би се минимизирали могући утицаји на животну средину.

У том контексту, носилац пројекта је, у складу са чланом 8. Закона о процени утицаја, у обавези да се обрати надлежном општинском органу са захтевом о одређивању обима и садржаја Студије процене утицаја на животну средину, у складу са Законом о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр.135/04, 36/09, 72/09 – 43/11 – Уставни суд и 14/16), Законом о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09), Правилником о садржини студије о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 69/2005), и Уредбом о утврђивању Листе пројекта за које је обавезна процена утицаја и Листе пројекта за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 114/08).

5. ПРОГРАМ ПРАЋЕЊА СТАЊА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ У ТОКУ СПРОВОЂЕЊА ПЛАНА (МОНИТОРИНГ)

Успостављање система мониторинга један је од приоритетних задатака како би се све предложене мере заштите животне средине Плана могле успешно имплементирати у планском периоду. У складу са чл. 17 Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину, програм праћења стања животне средине у току спровођења плана садржи нарочито:

1. опис циљева плана и програма;
2. индикаторе за праћење стања животне средине;
3. права и обавезе надлежних органа;
4. поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја;
5. друге елементе у зависности од врсте и обима плана.

Према Закону о заштити животне средине, Република односно јединица локалне самоуправе у оквиру своје надлежности утврђене Законом, обезбеђује континуалну контролу и праћење стања животне средине у складу са овим и посебним законима. Према члану 69. наведеног Закона, циљеви Програма праћења стања животне средине су: Обезбеђење мониторинга; Дефинисање садржине и начина вршења мониторинга; Одређивање овлашћених организација за обављање мониторинга; Дефинисање мониторинга загађивача; Успостављање информационог система и дефинисање начина достављања података у циљу вођења интегралног катастра загађивача; и Увођење обавезе извештавања о стању животне средине према прописаном садржају извештаја о стању животне средине.

1. Опис циљева Плана

Општи циљ Плана је стварање услова за изградњу и повезивање планиране ветроелектране "Бела Анта" на електромрежу како би се омогућило њено стављање у функцију. Посебни циљеви Плана су:

- утврђивање планских решења којима се резервише простор за инфраструктурни коридора далековода, утврђује посебан режим заштите коридора и контактних подручја;
- дефинисање односа са осталим наменама и инфраструктурним системима у непосредном контакту са планираним коридором;
- повећање сигурности и квалитета напајања електричном енергијом.

2. Предлог индикатора за праћење стања животне средине

Мониторинг стања животне средине се врши систематским мерењем, испитивањем и оцењивањем индикатора стања и загађења животне средине, које обухвата праћење природних фактора, односно промене стања и карактеристика животне средине. Имајући у виду дефинисане посебне циљеве, врши се избор одговарајућих индикатора у изради стратешке процене, на основу којих се врши оцењивање планских решења, са становишта могућих негативних утицаја на животну средину, и предлог минимизације или елиминација и утврђивање неповољних утицаја.

На основу Правилника о националној листи индикатора заштите животне средине, дефинисани индикатори за подручје Плана су:

- промене начина коришћења земљишта (приказује трендове у пренамени земљишта);
- производња отпада;
- укупни индикатор буке у фази изградње далековода;
- извори нејонизујућег зрачења од посебног интереса.

3. Законски оквир

Систем праћења стања животне средине успостављен је следећим правним актима:

- Закон о заштити животне средине ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 36/09, 72/09– 43/11- Уставни суд и 14/2016);
- Закон о заштити природе ("Службени гласник РС", бр. 36/09, 88/10, исправка 91/10 и 14/2016);
- Национални програм заштите животне средине ("Службени гласник РС", бр. 12/10);
- Закон о пољопривредном земљишту ("Службени гласник РС", бр. 62/06 и 41/09);
- Закон о пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС", бр. 41/09);
- Закон о управљању отпадом („Службени гласник РС“, бр. 36/09 и 88/10);
- Закон о амбалажи и амбалажном отпаду („Службени гласник РС“, бр. 36/09);
- Закон о заштити од буке у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 36/09 и 88/10);
- Уредба о индикаторима буке, граничним вредностима, методама за оцењивање индикатора буке, узнемиравања и штетних ефеката буке у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 75/10);
- Правилник о методама мерења буке, садржини и обиму извештаја о мерењу буке ("Службени гласник РС", бр. 72/10);
- Правилник о условима које мора да испуњава стручна организација за мерење буке, као и документацији која се подноси уз захтев за добијање овлашћења за мерење буке ("Службени гласник РС", бр. 72/10);
- Закон о заштити од нејонизујућег зрачења ("Службени гласник РС", бр. 36/09);
- Правилник о изворима нејонизујућег зрачења од посебног интереса, врстама извора, начину и периоду њиховог испитивања ("Службени гласник РС", бр. 104/09);
- Правилник о границама излагања нејонизујућим зрачењима ("Службени гласник РС", бр. 104/09);
- Правилник о садржини евиденције о изворима нејонизујућих зрачења од посебног интереса ("Службени гласник РС", бр. 104/09);
- Правилник о условима које морају да испуњавају правна лица која врше послове систематског испитивања нивоа нејонизујућег зрачења, као и начин и методе систематског испитивања у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 104/09);
- Правилник о условима које морају да испуњавају правна лица која врше послове испитивања нивоа зрачења извора нејонизујућег зрачења од посебног интереса у животној средини ("Службени гласник РС", бр. 104/09) Закон о процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04, 36/09 и 88/10);
- Закон о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10);
- Уредба о Листи пројеката за које је обавезна процена утицаја и Листе пројеката за које се може захтевати процена утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 114/08).

4. Права и обавезе надлежних органа

Права и обавезе надлежних органа, у вези праћења стања животне средине, информационом систему, извештајима о стању животне средине и информисању и учешћу јавности, произилазе из одредаба Закона о заштити животне средине, и то су:

- Влада доноси програм мониторинга за период од две године;
- Аутономна покрајина, односно јединица локалне самоуправе доноси програм мониторинга, на својој територији, који мора бити у складу са програмом Владе;
- Република, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе обезбеђују финансијска средства за обављање мониторинга;

- Влада утврђује критеријуме за одређивање броја и распореда мерних места, мрежу мерних места, обим и учесталост мерења, класификацију појава које се прате, методологију рада и индикаторе загађења животне средине и њиховог праћења, рокове и начин достављања података;
- Министар прописује ближе услове, које мора да испуњава овлашћена организација (за вршење мониторинга), те одређује овлашћену организацију, по претходно прибављеној сагласности министра надлежног за одређену област;
- Влада утврђује врсте емисије и других појава које су предмет мониторинга загађивача, методологију мерења, узимања узорака, начин евидентирања, рокове достављања и чувања података;
- Државни органи, односно организације, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, овлашћене организације и загађивачи дужни су да податке из мониторинга достављају Агенцији за заштиту животне средине на прописан начин;
- Агенција за заштиту животне средине води информациони систем;
- Влада ближе прописује садржину и начин вођења информационог система, методологију, структуру, заједничке основе, категорије и нивое сакупљања података, као и садржину информација о којима се редовно и обавезно обавештава јавност;
- Агенција за заштиту животне средине води интегрални катастар загађивача;
- Министар прописује методологију за израду интегралног катастра загађивача, као и врсту, начине, класификацију и рокове достављања података;
- Влада једанпут годишње подноси Народној скупштини извештај о стању животне средине у Републици Србији;
- Агенција за заштиту животне средине израђује извештај о стању животне средине, на основу прикупљених података и информација, најкасније до 31. маја текуће године за претходну годину;
- Надлежни орган аутономне покрајине, односно надлежни орган јединице локалне самоуправе дужан је да Агенцији за заштиту животне средине тромесечно доставља податке за израду извештаја о стању животне средине и то за прво, друго и треће тромесечје најкасније у року од два месеца по истеку тромесечја, а за последње тромесечје до 31. јануара;
- Извештаји о стању животне средине објављују се у службеним гласилима Републике Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе;
- Државни органи, органи аутономне покрајине, органи јединице локалне самоуправе и овлашћене и друге организације дужни су да редовно, благовремено, потпуно и објективно, обавештавају јавност о стању животне средине, односно о појавама које се прате у оквиру мониторинга нивоа загађујуће материје и емисије, као и мерама упозорења или развоју загађења која могу представљати опасност за живот и здравље људи;
- Информације, које се односе на заштиту животне средине, надлежни орган доставља подносиоцу захтева у року од 30 дана од дана подношења захтева (60 дана уколико су обимне или би њихова припрема захтевала дужи временски период);
- Министар прописује висину трошкова достављања информација, у зависности од обима и природе информација.

5. Поступање у случају појаве неочекиваних негативних утицаја

У случају појаве неочекиваних негативних утицаја, у смислу ванредних ситуација, неопходно је поступати у складу са важећом законском регулативом: Закон о заштити животне средине, Закон о ванредним ситуацијама, Закон о заштити од пожара и др.

6. ПРИКАЗ КОРИШЋЕНЕ МЕТОДОЛОГИЈЕ

6.1. Методологија за израду стратешке процене

Намена СПУ је да олакша благовремено и систематично разматрање могућих утицаја на животну средину на нивоу стратешког доношења одлука о плановима и програмима уважавајући принципе одрживог развоја. СПУ је добила на значају доношењем ЕУ Директиве 2001/42/ЕС о процени еколошких ефеката планова и програма (са применом од 2004. године), а код нас доношењем Закона о стратешкој процени (са применом од 2005. године). Будући да су досадашња искуства недовољна у примени СПУ предстоји решавање бројних проблема. У досадашњој пракси стратешке процене планова присутна су два приступа:

(1) **технички**: који представља проширење методологије процене утицаја пројеката на планове и програме где није проблем применити принципе за ЕИА јер се ради од плановима малог просторног обухвата где не постоји сложена интеракција између планских решења и концепција, и

(2) **планерски**: који захтева битно другачију методологију из следећих разлога:

- планови су знатно сложенији од пројеката, баве се стратешким питањима и имају мање детаљних информација о животној средини и о процесима и пројектима који ће се реализовати у планском подручју, због чега је тешко сагледати утицаје који ће настати разрадом планског документа на нижим хијерархијским нивоима планирања,
- планови се заснивају на концепту одрживог развоја и у већој мери поред еколошких, обухватају друштвена/социјална и економска питања,
- због комплексности структура и процеса, као и кумулативних и синергетских ефеката у планском подручју нису примењиве софистициране симулационе математичке методе,
- при доношењу одлука већи је утицај заинтересованих страна и нарочито јавности, због чега примењене методе и резултати процене морају бити разумљиви учесницима процеса процене и јасно и једноставно приказани.

Због наведених разлога у пракси стратешке процене користе се најчешће експертске методе као што су: контролне листе и упитници, матрице, мултикритеријална анализа, просторна анализа, SWOT анализа, Делфи метода, оцењивање еколошког капацитета, анализа ланца узрочно-последичних веза, процена повредивости, процена ризика, итд. Као резултанта примене било које методе појављују се матрице којима се испитују промене које би изазвала имплементација плана/програма и изабраних варијанти. Матрице се формирају успостављањем односа између циљева плана, планских решења и циљева стратешке процене којима су одређени припадајући/одговарајући индикатори.

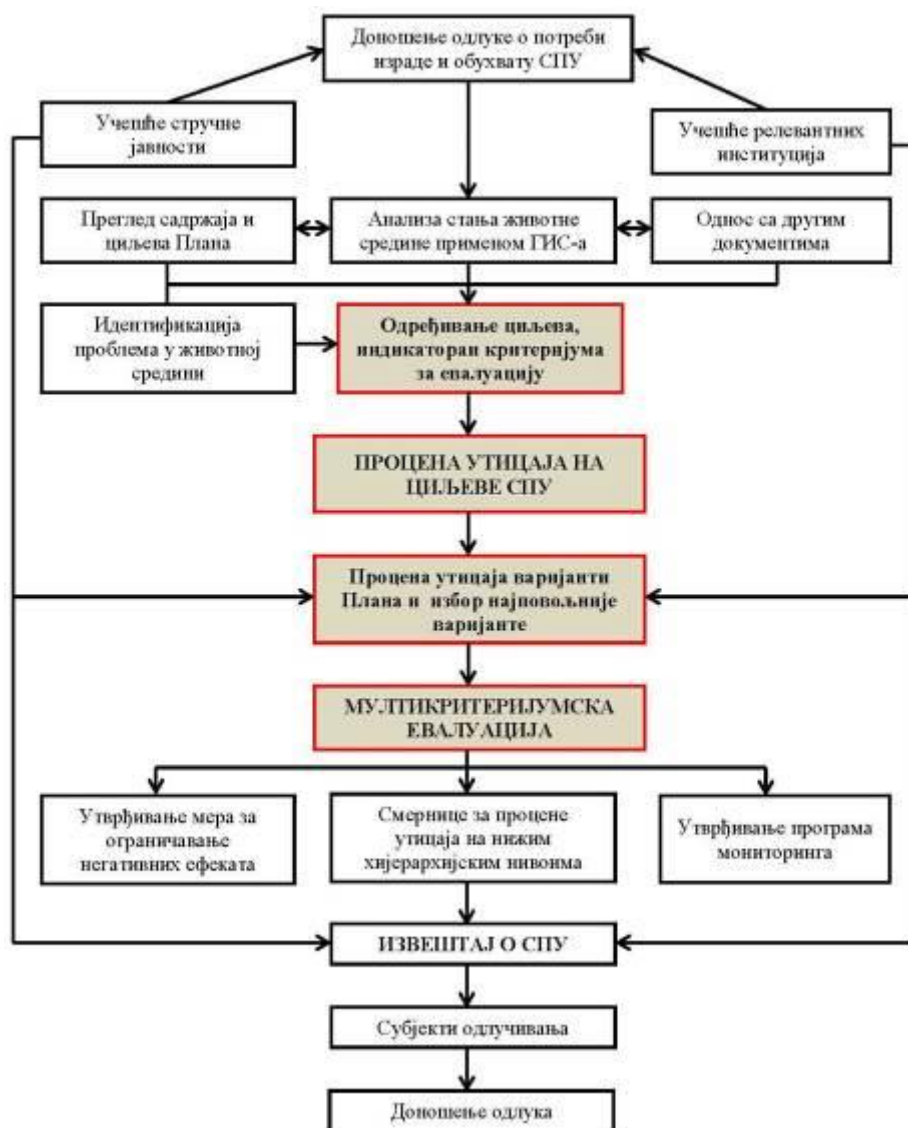
Специфичности конкретних услова који се односе на предметно истраживање огледају се у чињеницама да се оно ради као СПУ са циљем да се истраже циљеви Плана и дефинишу карактеристике могућих негативних утицаја и дефинишу смернице за свођење негативних утицаја у границе прихватљивости. Садржај стратешке процене утицаја на животну средину, а донекле и основни методолошки приступ дефинисани су Законом о стратешкој процени утицаја на животну средину и Законом о заштити животне средине. За израду предметне СПУ примењена је методологија процене која је у Србији развијана и допуњавана у последњих 15 година и која је у сагласности са новијим приступима и упутствима за израду стратешке процене у Европској унији. Примењена је методологија за квалитативну експертску евалуацију и метод развијен у оквиру научног пројекта који је у периоду од 2005. до 2007. године финансирао Министарство за науку и заштиту животне средине Републике Србије, под називом "Методе за стратешку процену животне средине у планирању просторног развоја логистичких басена". Као основа за развој овог модела послужиле су методе које су потврдиле своју вредност у земљама Европске уније.

Примењена методологија заснована је на мултикритеријумском експертском квалитативном вредновању еколошких, социјалних и економских аспеката развоја у простору на који се односи План, непосредном и ширем окружењу, као основе за валоризацију простора за даљи одрживи развој. У смислу општих методолошких начела, СПУ је урађена тако што су претходно дефинисани: полазни програмски елементи (садржај и циљеви Плана), полазне основе, постојеће стање животне средине. Битан део истраживања је посвећен:

- квалитативном одређивању могућих утицаја планираних активности на основне чиниоце животне средине који су послужили и као основни индикатори у овом истраживању,
- анализи стратешких одредница на основу којих се дефинишу еколошке смерница за имплементацију Просторног плана, тј. за утврђивање еколошке валоризације простора за даљи развој.

Примењен приступ потврдио је своју вредност у изради преко четрдесет урађених и усвојених СПУ у земљи и иностранству за различите хијерархијске нивое планирања, а неки од резултата приказани су у врхунским међународним научним часописима (*Renewable Energy Journal*, *Waste Management Journal*, *Environmental Engineering and Management Journal* и др.).

Слика 6.1. Процедурални оквир и методологија израде СПУ

Проблем у анализи стања је представљала чињеница да за простор који је у обухвату Плана нису рађена циљна мерења квалитета основних чинилаца животне средине с обзиром да на овом простору није успостављен информациони систем о животној средини, али ни о простору уопште, као ни систем показатеља (индикатора) за оцену стања животне средине.

Основ са израду предметне СПУ представљао је Нацрт Плана и прикупљени и ажурирани расположиви подаци о стању животне средине на ширем подручју.

6.2. Тешкоће при изради Стратешке процене

Непостојање јединствене методологије за израду ове врсте процене утицаја је захтевао посебан напор како би се извршила анализа, процена и вредновање планских решења у контексту заштите животне средине и применио модел адекватан изради стратешког документа за заштиту животне средине.

Посебан проблем представљала је чињеница да не постоје варијантна решења трасе далековода јер она зависе од услова ЕМС-а, са једне стране, и услова на терену са друге стране. Евентуално варијантна решења трасе далековода могу стићи само до ЕМС-а где се у редовном поступку издавања услова ЕМС опредељује за најповољнију варијанту, али не и до обрађивача стратешке процене који у том контексту не може да се одреди према различитим варијантама трасе коридора са аспекта могућих утицаја на животну средину.

Поред горе наведених проблема, значајан проблем представљала је чињеница да у нашим условима не постоји информациони систем о животној средини, али ни о простору уопште, као ни систем показатеља (индикатора) за оцену стања животне средине примереним процесу планирања. Иста је ситуација и са критеријумима за вредновање изабраних показатеља. Из тог разлога је решавање овог проблема и дефинисање одговарајући индикатора за потребе процене утицаја био посебан изазов.

7. ПРИКАЗ НАЧИНА ОДЛУЧИВАЊА

Према члану 18. Закона о СПУ, орган надлежан за припрему плана и програма доставља заинтересованим органима и организацијама на мишљење извештај о стратешкој процени. Заинтересовани органи и организације дужни су да доставе мишљење у року од 30 дана од дана пријема захтева за давање мишљења.

Према члану 19. Закона о СПУ, потребно је обезбедити учешће јавности у разматрању извештаја у оквиру излагања плана и програма на јавни увид и одржавања јавне расправе. Орган надлежан за припрему плана и програма обавештава јавност о начину и роковима увида у садржину извештаја и достављање мишљења, као и времену и месту одржавања јавне расправе у складу са Законом.

Досадашњи начин јавне расправе у оквиру процеса доношења планова није усклађен са савременом праксом у већини европских земаља, а посебно одступа од пропозиција "Архуске конвенције о доступности информација, учешћу јавности у доношењу одлука и доступности правосуђа по питањима заштите животне средине" (ЕСЕ/СЕР/43/98), које су нашле своје место у Закону о заштити животне средине (члан 81).

Због могућих утицаја плана на животну средину, важно је адекватно и "транспарентно" укључивање заинтересованих страна (инвеститора, надлежних државних органа, локалне управе, невладиних организација и становништва) у процес доношења одлука по питањима заштите животне средине.

Учешће надлежних органа и организација обезбеђује се писменим путем и путем презентација и консултација у свим фазама израде и разматрања стратешке процене. Учешће заинтересоване јавности и невладиних организација обезбеђује се у оквиру излагања предметног плана.

Орган надлежан за припрему Плана израђује Извештај о учешћу заинтересованих органа и организација и јавности који садржи сва мишљења о СПУ, као и мишљења изјављених у току јавног увида и јавне расправе. Извештај о СПУ доставља се заједно са извештајем о стручним мишљењима и јавној расправи органу надлежном за заштиту животне средине на оцењивање. Оцењивање се врши према критеријумима из прилога II Закона. На основу ове оцене орган надлежан за заштиту животне средине даје своју сагласност на извештај о СПУ у року од 30 дана од дана пријема захтева за оцењивање.

После прикупљања и обраде свих мишљења орган надлежан за припрему Плана доставља предлог Плана заједно са извештајем о СПУ надлежном органу на одлучивање.

8. ЗАКЉУЧЦИ ДО КОЈИХ СЕ ДОШЛО ТОКОМ ИЗРАДЕ СТРАТЕШКЕ ПРОЦЕНЕ УТИЦАЈА

Град Панчево је донео Одлуку о изради Плана детаљне регулације за двоструки 110kV далековод ТС Панчево 2 – прикључно разводно постројење „Бела Анта“, у Долову („Службени лист града Панчева“ бр. 38/15), у којој се у члану 14. Наводи: *"Пристапа се изради Стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације за двоструки 110kV далековод ТС Панчево 2 – Прикључно разводно постројење „Бела Анта“ у Долову на животну средину. Саставни део ове Одлуке је Одлука о приступању изради стратешке процене утицаја Плана детаљне регулације за двоструки 110kV далековод ТС Панчево 2 – Прикључно разводно постројење „Бела Анта“ у Долову на животну средину („Службени лист града Панчева“ број 33/15)".* Одлука о приступању изради Стратешке процене утицаја на животну средину донета је на основу члана 9. Закона о стратешкој процени утицаја на животну средину ("Службени гласник РС", бр. 135/04 и 88/10).

На основу наведене Одлуке о изради стратешке процене, у Извештају је разматрано постојеће стање животне средине на подручју обухваћеном Планом, значај и карактеристике Плана, карактеристике утицаја планираних садржаја и друга питања и проблеми заштите животне средине у складу са критеријумима за одређивање могућих значајних утицаја Плана на животну средину, а узимајући у обзир планиране намене. За вредновање је коришћена вишекритеријумска експертска евалуација планских решења у односу на постављене циљеве стратешке процене утицаја и релевантне индикаторе за њихову оцену засноване на основном сету индикатора одрживог развоја УН.

Резимирајући утицаје плана на животну средину и елементе одрживог развоја констатовано је да не постоје стратешки значајни негативни утицаји планиране намене на чиниоце животне средине и елементе одрживог развоја, а да ће се реализацијом планираног далековода створити предуслови за реализацију пројекта ветроелектране "Бела Анта" која ће у ширем контексту имати позитиван утицај на квалитет животне средине и побољшати портфолио Републике Србије у области коришћења обновљивих извора енергије.

Како би се пројекат у свим фазама реализације изводио на начин да се минимизирају утицаји на квалитет животне средине и тиме се избегне оптерећење капацитета простора, дефинисане су адекватне, пре свега превентивне, мере заштите, које је потребно доследно спроводити у процесу имплементације Плана.

Резимирајући све наведено, закључак Извештаја о стратешкој процени утицаја на животну средину је да су предметни план и стратешка процена утицаја на животну средину анализирали могуће утицаје планиране намене и предвидели све потребне планске и техничке мере заштите како би планирани далековод био у функцији реализације циљева одрживог развоја на предметном простору. У том контексту, закључак је да је План детаљне регулације за двоструки 110kV далековод ТС Панчево 2 – Прикључно разводно постројење „Бела Анта“ у Долову у целости прихватљив са аспекта заштите животне средине.

ГРАФИЧКИ ПРИЛОГ

УСЛОВИ НАДЛЕЖНИХ ИНСТИТУЦИЈА ОД ЗНАЧАЈА ЗА СПУ